

SCANDINAVIAN CAPITAL EXCHANGE

Siden sin start har Scandinavian Capital Exchange manifesteret sin ekspertise ved offentligt at kommentere og informere om de forhold, der er relevante i finansiell sammenhæng.

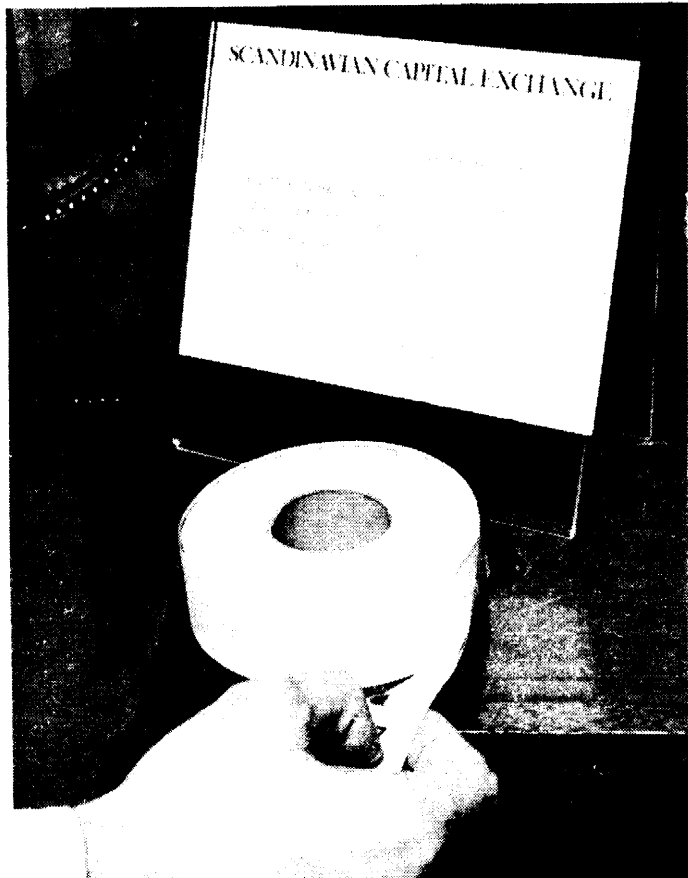
SCE er blevet en anerkendt autoritet og bliver ofte refereret til i TV, radio og dagspressen, der i dybdeartikler og interviews ofte trækker på SCE's viden til at kommentere eller prognosticere begivenheder og udvikling på det internationale og nationale finansielle marked.

Selskabet har igennem mange år haft et nært forhold til den seriøse, finansielle presse, og vi har her samlet et lille udvalg af nogle af de avisomtaler som selskabet har haft gennem årene.

Børsen

Torsdag den 20. september 1979

Guldfeberen et udtryk for panikagtig »flugt« mod det inflations-sikre

Hos Scandinavian Capital Exchange har det været nødvendigt at tage en nummerrulle i brug for at holde styr på den strøm af investorer, der søger investering i ædelmetaller.

Guldprisens eksplosion klart tegn på krisetid

Arbitragechef Jan Raffel: Dollarens svaghed og inflation har skylden

Den senere tids voldsomme stigning i guldprisen er helt klart et krisetegn. Det er et udtryk for mistillid til hele den vestlige økonomi og valutasystemet. Det er samtidig en farlig tendens, der meget nemt kan udløse et enormt pres mod dollaren og føre til omfattende valutauro, siger Handelsbankens arbitragechef Jan Raffel til Børsen.

— Flugten ind i guld og guldprisens himmelflugt er kort og godt udtryk for mistillid til papirpenge og først og fremmest til dollar, fordi der er så mange af dem, og fordi dollaren er det centrale element i det vestlige valutasystem.

Guldprisen er på få uger steget fra 300 dollars til 350 dolara, og der har været feberagtig efterspørgsel efter guld i de seneste dage. Guld steg således omkring 30 dollar på mindre end to døgn tirsdag-onsdag.

— Den seneste udvikling viser, at man leder efter noget, hvori man kan sikre sig mod inflationens uduelling af købekraften. Derfor har man nu kastet sig over guld. Men det næste bliver måske sølv og andre råvarer, antikviteter og fast ejendom. Men det indebærer i sig selv en fare for at udløse endnu større inflationspres.

Børsen: Hvad er årsagen

til de seneste ugers dramatiske stigning i guldprisen?

USA-alarm

— Det, der rigtig har sat gang i tingene, er, at de økonomiske forhold i USA er alarmerende. Det gælder især inflationstakten. Inflationen er roden til alt ondt og sætter alt muligt andet i gang.

Man har åbenbart indtrykket af, at det ikke er til at få vendt inflationsudviklingen i USA foreløbig. En overgang troede man, at inflationen i USA ville toppe ved 7-8 pct., men nu ligger de og vander sig i 13-14 pct., uden at stigningstakten ser

ud til at være taget af, siger Jan Raffel.

— Samtidig understreges alvoren i den økonomiske situation af, at dollaren ikke er blevet styrket, selv om man har sat renteniveauet op til rekord niveau. Tværtimod har man måttet støtte dollaren ved intervention i den seneste tid.

— Vi er sådan set nået til et punkt, hvor alle er klar over, at hvis man lader dollaren falde yderligere, vil det kunne udløse katastrofale følger. Derfor kæmper man hårdt for at holde dollarens værdi. Det synes som om vi for øjeblikket kører på et lavpunkt (omkring 1.8050 D-mark), hvor myndighederne virkelig helhjertet går ind for at støtte den.

Børsen: Hvilke konsekvenser kan flugten ind i guld få?

Faretruende

— Jeg finder meget faretruende, at guldprisen stiger så stærkt. Det kan godt udløse et pris så stort på dollaren, at man må give efter.

Hvad det vil medføre, kan godt være lidt ubehageligt at tænke på. Vi kan risikere i løbet af meget kort tid at opleve rekordlave dollarkurser over hele verden. Hvad det så igen afføder af komplikationer, f.eks. hvordan OPEC-landene vil reagere på deres forringede købekraft og hele den gengældelsesproblematik og hele den onde spiral, er ikke godt at vide.

Børsen: Forsøger man ikke at modvirke mistilliden til papirpenge?

— I USA forsøger man at afhjælpe det ved at sætte renten i vejret. Men det er et sygdomstegn, at man bliver ved at sætte renten op, når man i forvejen har et rekordhøjt niveau.

Kreditformidlingen fortsætter uantastet. Det er udtryk for, at folk hellere vil »spendere« nu i erkendelse af, at man ikke har tillid til pengenes værdi.

Samtidig har hele den vestlige verden jo været inde i en enorm forbrugsbølge i en årrække, som er svær at standse. Folk vil jo gerne opretholde levestandarden. Hører man så om dårlige tider, er det som om låntagningen forstærkes, fordi folk gerne vil have »det sidste med«, siger Jan Raffel.

— Vi er inde i en håbløs usund udvikling. Tendenserne i den vestlige økonomi er foruroligende og har været foruroligende i lang tid.

Guldprisen er steget 1.000 pct. på 10 år, og prisen stiger åbenbart stadig. Det er helt klart et krisetegn, der burde give stof til eftertanke ikke kun hos politikerne, men også hos »manden på gaden«, siger Jan Raffel.

JOHN EKELUND

Investorer står i kø for at få ædelmetal

Den internationale guldfeber har nået København

Den guldfeber, der har rullet over de store internationale finanscentre gennem den seneste uges tid er nu med stor styrke nået til København. På Højbro Plads, hvor Danmarks største ædelmetalmægler har til huse, stod kunderne i bogstaveligste forstand i kø som i en anden bagerbutik søndag morgen. Eller for den sags skyld i kø som det sker hos fiskehandleren nyårsaftensdag. Og netop naboen til Scandinavian Capital Exchange fiskehandleren — måtte i går træde hjælpende til hos den danske ædelmetalmægler. Det skete ved at udlåne to ruller kundenumre.

Ekstra mandskab

Hvis det fortsætter, står kunderne i kø helt over til Christiansborg i dag, siger direktør Mogens Hauschildt, Scandinavian Capital Exchange.

Samtidig har man sat alt disponibelt mandskab ind på at betjene de mange hundrede interesserede investorer. Ud over den faste stab ved skranken og ved telefonerne, har Scandinavian Capital Exchange i går ansat ni vikarer, som yderligere hjælpes af de faste medarbejderes koner og familie.

— Vi slutter først udskrivningen af salgsnoter sent ud på natten, siger Mogens Hauschildt.

Alt imens investorerne venter i køen, stiger priserne på guld, sølv og platin. Hos SCE er det primært sølv og platin der afsættes. Guld er forbudt dankerne at besidde i barreform. Hvis man vil have guld må det ske via guldmønter, som dog er stort set det samme.

Store stigninger

Som eksempel på prisudviklingen kan nævnes, at en

oz. sølv sidste torsdag kostede 12 iollar.

Dagen efter, altså fredag steg prisen til 13 dollar. Mandag til 15 dollar, tirsdag til 16 dollar, onsdag — altså i går til 19 dollar, så kan man selv regne den procentvise stigning ud — blot på otte dage og derefter omregnet pr. år. Forud for disse prisstigninger de seneste dage, har ædelmetallerne også året igennem været udsat for meget store stigninger.

Mistillid

Den hektiske efterspørgsel hænger primært sammen med en alvorlig mistillid til papirpenge og som afledt funktion heraf, en umanerlig hamstring fra de rige arabiske oliestaters side, som hævdes at købe alt hvad der kan opdrives i markedet. Således måtte Scandinavian Capital Exchange i går stoppe for sølv-salget allerede kl. 16,00 — der kunne simpelt hen ikke skaffes mere sølv på verdensmarkedet.

— Vi ringer til de store tyske og schweiziske banker for at få flere forsyninger. Svaret er nej — kom igen om tre måneder — det hele går nu til de arabiske lande, siger Mogens Hauschildt.

Nye forhandlere

Som følge af den helt ukontrollerede interesse for ædelmetaller også i Danmark, er det gennem de seneste dage opstået en række nye ædelmetalthandlere. Et helt nyt firma i Gentofte — Argen Trade A/S meldes også om en enestående købsinteresse. — Vi startede firmaet for 14 dage siden og solgte på otte dage for en million kroner sølv, siger indehaveren Bjørn Stiedl til Børsen.

munch

Mogens Hauschildt: Umuligt for os at skaffe mere sølv på verdensmarkedet

Læs også Valuta og Rente side 41

Prisen på ædelmetaller er højere end nogensinde

Havde vi investeret i samme takt som tyskerne ville vi i år have indkøbt ædelmetaller for 5 mia. kroner

Ædelmetallerne guld, sølv, og platin er steget meget i pris over den seneste 12-måneders periode. Ikke mindst i oktober kom det til ekstraordinært store stigninger forårsaget af dollarfaldet.

Priserne på ædelmetaller i dag højere end nogen sine tidligere i verdenshistorien, og internationale ædelmetallhandlere, erklærer at priserne fortsat vil stige. Også sølv om dollaren internationalt stabiliserer sin værdi.

Ganske vist har den seneste stabilisering af dollarkursen fået guldprisen til at reagere negativt. Der er efter guldhandlernes mening tale om en teknisk reaktion oven på de seneste fire ugers meget store stigninger. Allerede i forgårs begyndte guldet således igen at stige i pris.

Årsagen til, at guld og de øvrige ædelmetaller forventes at stige yderligere, hænger sammen med uforandret produktion og stigende efterspørgsel. For guldets vedkommende ventes den samlede verdensproduktion i år at blive på i alt 44 mio. oz. (deraf 13 mio. oz. fra de kommunistiske lande). Det samlede udbud bliver imidlertid på 54 mio. oz. som følge af salg fra IMF, den amerikanske centralbank (US-treasury og den indiske regering, der i alt andrager 10 mio. oz.

I vækst

På aftagersiden tegner smykkeindustrien sig for 33 mio. oz., det industrielle forbrug 8 mio. oz., møntfremstilling 6 mio. oz., mens de resterende 7 mio. oz. går til private investorer.

Specielt det industrielle forbrug og den private efterspørgsel til investering er i stadig vækst.

Det betyder ifølge Economic News Agency i New York, at der må regnes med yderligere prisstigninger, dels på guld, men også på de øvrige ædelmetaller. Direkte citeret fra nyhedsbureauet hedder det, at private i 1977 investerede for 6 mio. oz. i guld og at alt tyder på, at mængden i 1978 på 7 mio. oz. ikke vil blive tilstrækkeligt til, at honorere efterspørgslen til investeringsformål.

Fører

Specielt fører de tyske banker an i opkøb af guld til investering. Anført af Dresdner Bank, der af Economic News Agency betegnes som meget aggressiv i sin opkøbspolitik, frasnyr netop de tyske banker de

hungrende guldinvestorer i Mellemøsten. For at dække sig ind mod dollarfald har denne investeringsform været særlig voldsom i de seneste måneder, hvilket udviklingen i guldprisen vidner om.

Platin

Blandt ædelmetallerne har platin tegnet sig for de største stigninger gennem de seneste 12 måneder. Platin er således steget fra 150 dollar pr. oz. til oktober sidste år til 350 dollars i dag. Svarende til en procentuel stigning på 133 pct. Alene i oktober steg platin med 30 pct.

Guldprisen er over den seneste 12 måneders periode steget med 42 pct. fra 153 dollar pr. oz. til det nuværende niveau på ca. 220 dollar, mens prisen, da det gik hårdest til med dollarkursen nåede helt op i 245 dollar. Alene i oktober steg guldet med 10 pct.

For sølvets vedkommende har der på et år været tale om en prisstigning på 24 pct. hvoraf alene de 10 pct. fandt sted i oktober. Betragtes ædelmetalpriserne over en længere periode, især der sig også meget store stigninger, omend under store svingninger.

For otte år siden (7. januar 1971) kostede guld 17,99 dollar pr. oz. I dag er prisen 220 dollar. På otte år er guld således steget med mere end 500 pct. Målt i lillere ganske vist.

Tab

Der har imidlertid også været mulighed for tab for investorerne, hvis man har været tvunget til at sælge på de forkerte tidspunkter. I december 1974 nåede guld således det på daværende tidspunkt højeste niveau på 197,5 dollar, men halvandet år senere i august 1976 gik guldprisen ned i 103,09 dollar, svarende til et fald på 42 pct.

Det kan således være en uheldig investering, at gå ind i guld på kort sigt, men på langt sigt har guld dokumenteret sine egenskaber som noget af det mest værdifulde der findes.

En tilsvarende udvikling aftegner sig for de øvrige ædelmetaller.

Forbudt

Private investorer i Danmark har ikke adgang til at købe guld med mindre det sker i møntform. Derimod er det tilladt private at investere i både sølv og platin.

Hos mæglerfirmaet Scandinavian Capital Exchange i København, som er det

eneste sted i landet hvor ædelmetal i barreform handles over skranken, siger direktør Mogens Hauschildt, at danskerne alene i 1978 har investeret for 100 mio. kr. i ædelmetal, mens der for blot fem år siden overhovedet ikke fandt sådanne investeringer sted i Danmark.

Mange tusinde danskere har opdaget ædelmetal som en supplerende investering, og vi mærker en stadig større interesse.

Investorerne i ædelmetal kan umiddelbart prise sig lykkelig. Men når vi glæder os over udviklingen på vore kunders vegne, er der god grund til samtidig at være bekymret for hele samfundet. Ædelmetallerne prisstigninger er alene udtryk for valutarisk uro og en meget stor og global omfattende ustabilitet, som kommer til at berøre os alle på en yderst alvorlig måde.

Sølvprisen

Hvad angår prisudviklingen på ædelmetal fremhæver Mogens Hauschildt, sølv som det metal der givet står overfor de største prisstigninger.

Verdensbanken har således forudsagt, at sølvprisen vil doubles inden 1985. Denne vurdering er udelukkende baseret på det der kaldes fundamentale betragtninger over produktion og forbrug.

Sølv er nemlig det eneste metal, hvor forbrug langt overstiger produktion. Da samtidig den industrielle produktion er langt dominerende og i kraftig vækst, vil dette automatisk medføre mangel og prisstigninger.

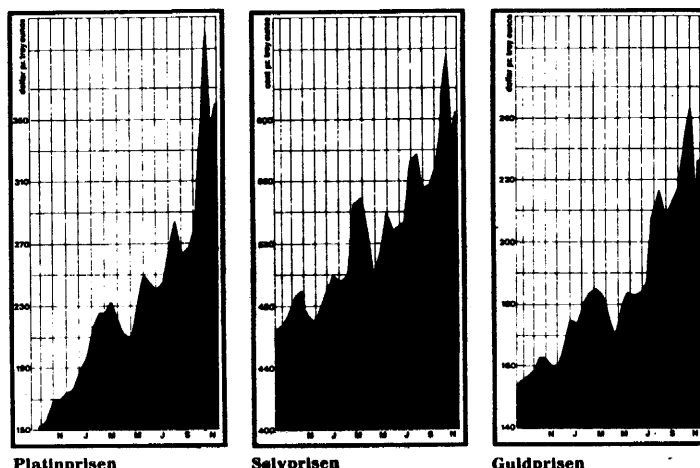
Sølvunderskud er i øvrigt et fænomen, som har været kendt gennem de seneste 30 år, og i disse 30 år har forbruget udelukkende kunnet opretholdes via omsættning og tæring på lagre.

Realistisk

Derfor er verdensbankens sken om prisudviklingen absolut realistisk, og efter Mogens Hauschildts mening antagelig forsigtigt udtrykt.

Den danske interesse er dog beskeden set i relation til f.eks. tyskernes interesse for investering i ædelmetal.

Hvis danskerne havde investeret med samme ihærdighed som tyskerne, ville vi her i landet have købt sølv og platin for 5 mia. kroner. Og ikke for de nævnte 100 mio., som til dato udgør den samlede danske ædelmetalinvestering i år. **EBBE MUNCH-ANDERSEN**

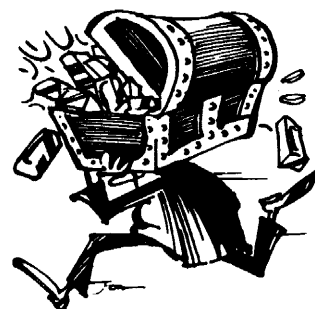
Sølv om dollaren stabiliserer sig fortsætter priserne på ædelmetaller himmelflugten.

Danske investorer har købt ædelmetaller for 100 mio. alene i år

Priserne højere end nogensinde - side 4

Indtil for få år siden var private investeringer i ædelmetaller et ukendt begreb herhjemme. Men i dag er billedet vendt.

Alene i de første 9 måneder af 1978 har private, danske investorer således købt for ialt 100 mio. kr. sølv og platin -

117 pct. forrentning på 8 måneder:

Sølv et guld- randet investerings- objekt

Handelen i kraftig vækst

Prisen på sølv stiger meget kraftig og interessen for sølv som investering følger efter lige så hurtigt. Samtidig med at sølvprisen siden nytår er fordoblet, er antallet af handlere af sølv over skranken gennem Danmarks største råvaremeglerfirma, Scandinavian Capital Exchange, steget tilsvarende.

De ti-tusinder af investorer — der alene i Danmark ligger med sølv som led i deres porteføljesammensætning, har gjort en god forretning.

117 pct.

For otte måneder siden — ved årsskiftet — kostede et kilo sølv 192 dollar. I dag er prisen oppe på 406 dollar. Målt i dollar, som er sølvs internationale afregningsvaluta, er der tale om en værdistigning på 111 pct. Men målt i kroner er stigningen endnu større, idet dollarkursen i samme periode er steget fra kurs 509 til 523. Et kilo sølv der såle-

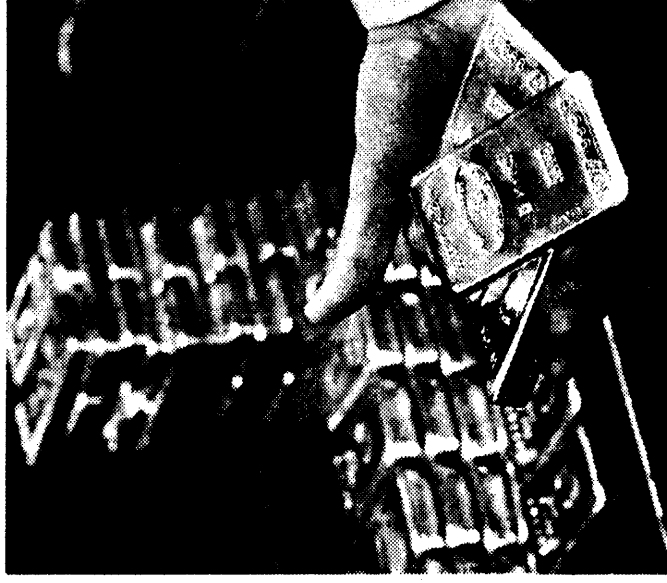
andres i en dertil indrettet rubrik.

Sammenlignes en investering i sølv med Danmarks måske mest populære investering, nemlig obligationer, fremkommer et kummerligt resultat. Før skat har sølvet givet en forrentning der ligger 10 (ti) gange højere. Efter skat og inflation bliver der ikke meget tilbage af et obligationsafkast. Hvis man sætter inflationen til 10 pct. og tager marginalskatten som vedkommende ligger på 70,0 pct. viser det sig at obligationen afkaster nul procent — diverse økonomer har endog udregnet, at der bliver tale om et negativt afkast.

Overrøsende

Stående over sådanne alternativer, er det ikke så mærkeligt, at alternative investeringer nyder en sådan medvind, som det i øjeblikket er tilfældet.

Fra Scandinavian Capi-

Normalt købes sølvet i mindre bærre — som her på 1 kg.

rende investeringsobjekter. Det er det der netop sker i denne tid. Interessen for bl.a. sølv er således til stede også i lande, hvor de traditionelle investeringsobjekter end ikke nærmer sig konfunktions-stadlet, som det er tilfældet i Danmark.

Sølv mangel

Men hvorfor er netop sølv så attraktivt? Det er det fordi, det er sjældent, uforgængeligt, let at opbevare, let at transportere, let at omsætte overalt i verden. Manglen på sølv tæller måske her mere end noget andet. Den frie verdens samlede forbrug var på 456 mio. oz. (31,1 gram) men mineproduktionen var kun på 265 mio. oz. Denne difference dækkes alene via genbrug (omsmeltning) og reduktion af lagrene.

Dertil kommer at forbruget af sølv er stigende som følge af den teknologiske udvikling. Der bruges sølv i datamaskiner, solfangere, fotoudstyr, elektronisk udstyr. Disse områder kræver mere og mere, mens hverken produktion eller tæring af lagrene kan følge med.

Prisstigningerne på sølv er således et produkt af en af livets mest elementære sammenhænge.

At der ikke er tale om »salgsgas« fra alverdens sødelmetalmæglerne for at hente en hurtig gevinst hjem (hvad de naturligvis gør) illustreres af, at Verdensbanken også har beskæftiget sig med udviklingen.

Fra Verdensbanken blev det for nylig erklæret, at prisen på sølv ville tredobles — mindst — inden for ganske få år.

EBBE MUNCH-ANDERSEN

Guld, sølv og grunde den bedste opsparing

Af Erik Thomle

Guld, sølv og parcelhusgrunde er den sikreste pengeanbringelse for folk, der vil undgå at se deres formuer formindsket. Investeringer i aktier og obligationer har i de senere år været direkte tabsgivende.

Det er konklusionen på en indeksberegning, som tidskriftet Penge og Investering har foretaget med udgangspunkt fra den 1. januar 1973.

En formue, der i 1973 blev investeret i aktier eller obligationer, ville i 1978 være mindre i kroner og ører, selv hvis den del af overskuddet, skattevæsenet ikke tager, blev brugt til nye opkøb.

For hver 100 kr., der blev brugt til aktiekøb i 1973, ville der kun være 98 kr. tilbage i 1978, og beløbet falder til 93 kr. for hver 100 kr., hvis pengene var sat i obligationer. Resten af investeringen og renteindtægten efter skat er tabt på kurstabet.

Lidt bedre er det gået for sparere, der har sat penge i banken på 12 måneders opsigelse. Blev de penge, skatten ikke tog, stående, er hver 100 kr. på godt fem år blevet til 122 kr. Trods en højere forrentning vokser en formue sat i pantebreve til samme

niveau, fordi den højere renteindtægt er udlignet af et kurstab.

Derimod er penge anbragt i guld blevet sikret en forholdsvis stor gevinst. For hver 100 kr. sat i guld i 1973, vil ejeren i år have 236 kr. En formue i sølv ville også være næsten fordoblet.

Men parcelhusgrunde er en lige så sikker pengeanbringelse. På fem år blev 100 kr. til 225 kr., mens stigningerne var lidt mindre — til 180 og 196 — for ejerlejligheder, sommerhuse og enfamiliehuse.

Diamanter, der er et stærkt opreklameret investeringsobjekt, klarer sig ikke så godt i sammenligning med andre investeringsmuligheder. 100 kr.-investeret i 1973 ville kunne have indbragt ejeren 147 kr. fem år senere. Men beregningen af diamanternes stigning skal tages med forbehold, understreger tidskriftet. Den kan være vanskelige at bedømme, og vanskelige at omsætte igen.

Ved indeksberegningen er der ikke taget hensyn til inflationen. Den vil under alle omstændigheder have forringet værdien af hver enkelt krone, som opsparingen fra 1973 i dag skal omsættes til.

Børsen

Tirsdag den 19. juni 1979

Guldet atter ved at blive verdens valuta-reserve

Indtager væsentlig rolle i den internationale finansverden

MONTREAUX-Børsen Skal den Vestlige verdens olieimport i fremtiden betales med guld? Vil pensionskasser, forsikringselskaber og multinationale koncerner i fremtiden placere en væsentlig del af deres reserver i guld, og vil private investorer også kaste sig over guldet som et investeringsobjekt på lige fod med investering i aktier, obligationer og fast ejendom? Meget tyder på, at der er en udvikling i gang, så guldet igen er godt på vej til at blive hele verdens mest betydende reservevaluta og investeringsobjekt. Emnet blev drøftet af et par hundrede ledende bankfolk, som i sidste uge mødtes i Montreaux til en konference under temaet »World Gold in the 1980's« arrangeret af Financial Times.

Tirsdag morgen, da konferencen åbnede, satte guldsprisen ny højderkord ved noteringen i Tokyo.

Alene i indevarende år er guldsprisen steget med omkring 70 dollar pr. oz. (31 gram) svarende til en prisstigning målt i dollar på omkring 35 pct. Investeringer i guld har siden tyverne vist sig at holde inflationen — og gennem flere perioder — langt overstige denne. Samtidig må det dog nævnes, at køb/salg på ugunstige tidspunkter også kan medføre tab.

Stor deltagelse

Under indtryk af den meget voldsomme prisstigning i guldsprisen gennem de seneste måneder fik denne konference stor deltagelse fra de ledende nationalbanker, forretningsbanker, guldhandler, råvaremægler og portefølje-managers, som alle med fornyet aktualitet deltog med skærpet agtpågivenhed. Det gælder ikke mindst de to russiske bankfolk fra Wozchod Handelsbank A.G. i Zürich og de udstedte repræsentanter fra det amerikanske økonomiministerium.

Mens russerne ser en interesse i guldet som en betydende valutarisk enhedsfaktor under indtryk af meget store både kendte og ukendte reserver, har den amerikanske regering gennem mange år erklæret, at guldet ikke må og skal genetableres som en valutarisk enhed.

Den amerikanske økonomiminister erklærede således via en udsending fra Zürich-ambassaden, at gulds placering som reservevaluta var en nostalgisk illusion.

Meget tyder på, at den amerikanske regering står temmelig isoleret i dette spørgsmål. Dagen efter kommenterede Financial Times også det amerikanske økonomiministeriums udtalelser med spørgsmålet: Hvorfor har amerikanerne halveret guldsalget fra både IMF og US Treasury, hvis de er overbevist om, at det ingen valutarisk betydning har?

— Det sker, fordi de amerikanske myndigheder er klar over udviklingen og derfor ikke kan udhule deres guldrer, lyder svaret i Financial Times.

Halvdelen i guld

Den seneste udvikling tyder imidlertid på, at guldet indtager en væsentlig rolle i den internationale finansverden som fælles valutarisk enhed. Således udgør guld i dag halvdelen af de samlede reserver i det ny Europæiske valutasytem EMS.

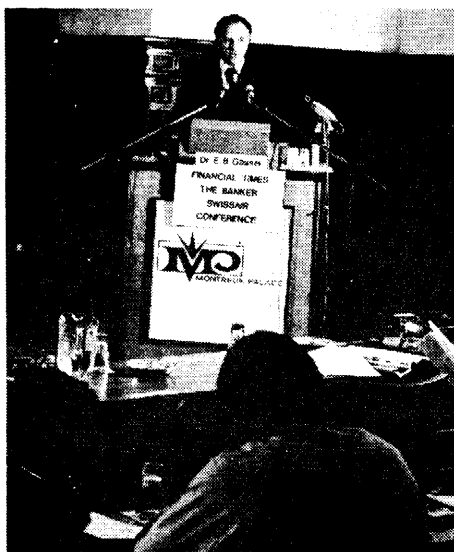
Storbankerne verden over har købt guld i den helt store målestok. Det samme gælder multinationale selskaber pensionskasser, forsikringselskaber og private. Adskillige advokater og portefølje-managers deltog således i »World Gold 1980« alene for at til egne sig ny viden om gulds rolle for bedre at kunne vejlede klienterne.

Vesttyske, hollandske, franske, belgiske, italienske og schweiziske nationalbanker har i god tid byttet papirvaluta ud med guld. Samtidig er guldsprisen steget voldsomt og papirvalutaerne vaklende.

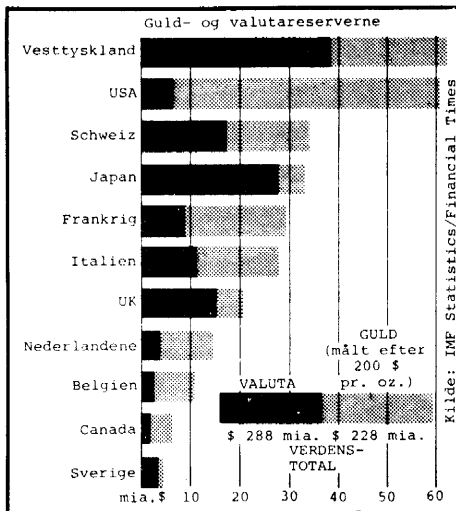
Forbudt at eje

I Danmark er interesse for guld yderst beskedne. Det er fortsat forbudt at eje uforarbejdet guld i Danmark. Det samme gælder i Sverige, mens Norge for tre uger siden gav guldet frit.

Denne yderst beskedne danske interesse afspejlede sig også i den skandinaviske repræsentation på konferencen. Privatbanken havde udsendt en observatør, og fra det danske råvaremæglerfirma Scandinavian Capital Exchange i

— Guldet er hele verdens reservevaluta, fastslår dr. E.B. Gasser, direktør for J. Henry Schroeder Bank AG, Zürich

I Montreaux samledes 200 bankfolk fra hele verden for at drøfte gulds placering som reservevaluta og investeringsobjekt

København deltog direktør Mogens Hauschildt.

Mogens Hauschildt siger til Børsen, at de skandinaviske banker har skilt sig ud fra de øvrige europæiske banker ved ikke at forage beholdningerne af guld.

— Hvis Danmark havde holdt samme procentuelle andel af reserverne i guld, som feks. Holland, ville »gevinsten for det danske samfund i dag være på ca. tre mia. dollar eller 15 mia. kr., siger Mogens Hauschildt.

Har stor rolle

Guldet spiller en stor rolle over alt i verden. Guld er således et dagligdags omsætningsaktiv i alle schweiziske banker, selv den mindste filial sælger guld over skranken. Det samme gælder i en række europæiske lande — først og fremmest Tyskland.

En af guldkonferencens mest autoritative deltage, den administrerende direktør for J. Henry Schroeder Bank A.G. i Zürich, dr. E. B. Gasser, understreger i den forbindelse, at guld i dag tegner sig for mere end halvdelen af valuta-reserverne i alle verdens nationalbanker.

— Guld spiller stadig en hovedrolle som officiel valuta-reserve, sagde dr. E. B. Gasser, som tilføjede, at verdens central- og nationalbanker i dag har en samlet guldbeholdning til en værdi på omkring 300 mia. dollars — eller 1.500 mia. kr.

En forsikring

Dr. Gasser talte endvidere om finansiel diversifikation og understregede, at guldet i betydelig udstrækning allerede i dag spiller en stor rolle i en formue-sammensætning.

Den amerikanske økonom Charles R. Stahl, der er præsident i Economist News Agency Inc. i New York, erklærede, at guld skulle betragtes som en slags finansiel forsikring. Guldsprisen stiger kun som følge af en almindelig svækkelse af al anden økonomisk aktivitet.

— Skulle prisen på guld gå hen at falde, bør også investorer i guld glæde sig. Det betyder nemlig, at vi i så fald lever i en bedre verden, sagde den amerikanske økonom.

Valutarisk

Konklusionen efter »World Gold 1980« i Montreaux må blive, at guld i dag spiller en valutarisk og investeringsmæssig rolle — nøjagtigt, som det har gjort, siden mennesket for 6.000 år siden først fattede interesse for dette forunderlige gule metal.

For 2.500 år siden blev de første guldmønter præget, og i dag kappes man verden over i de guldudducende lande om guldinvestorenes gunst. Der fremstilles guldmønter i større målestok en nogen sinde tidligere, og mens udbuddet således forøges, stiger priserne stadig. I sig selv en mærkværdig reaktion på et marked der normalt påvirkes nedad af et forøget udbud.

Arsagen kan kun være, at efterspørgslen er til stede. En efterspørgsel, som udelukkende dikteres af usikkerhed og svækkelse af de traditionelle papirvalutaer samt en pessimistisk tro på den økonomiske fremtid.

EBBE MUNCH-ANDERSEN

Børsenkonjunktur

Redaktion: Steffen Lenschau-Teglers

Der skete stort fald i forbruget af guld til smykkefabrikation i 1974:

Spekulanter og samlere anbringer nu penge i guldmønter

Private investorer opsugede over 800 tons guld til stigende priser

Spekulanter, storsamlere og investorer har i 1974 domineret guldmarkedet således, at forbruget til smykker er faldet med 40 pct., mens anvendelse af guld til officielle mønter (statsmønter) er steget til det femdobbelte.

Mens der i 1973 blev anvendt 33,7 pct. af verdens guldproduktion til smykker, blev der i 1974 kun brugt ca. 20 pct. Forbruget af guld i statsmønter er derimod steget fra 3,5 pct. til ca. 20 pct.

Spekulanternes stormløb på guld i 1974 affødte meget store prisstigninger. Det skønnes at private investorer sidste år absorberede over 800 tons til en samlet værdi på ca. 4 mia. dollars.

Industrifald

De store prisstigninger betød, at industriens efterspørgsel efter guld faldt over hele verden. I Europa faldt industriens forbrug fra 430 tons til 250 tons. I USA skete der et fald på 130 tons til 235 tons.

— Gullet opfører sig stik modsat andre råvarer, siger direktør Mogens Hauschildt fra Scandinavian Capital Exchange i København. — Når der sker prisstigninger på en råvare, er det normalt at produktionen stiger. Det er ikke tilfældet med guld. Verdensproduktionen af guld faldt i 1974 med 9 pct. i forhold til 1973. Samtidig er guldprisen steget med 62,5 pct., siger Mogens Hauschildt til Børsen.

Den samlede produktion af guld i den frie verden blev i 1974 på 995 tons. Dertil kommer uspecificerede leverancer fra Sovjet på 230 tons og 175 tons fra andre lukkede lande. I alt blev der i 1974 således kastet 1400 tons guld på verdensmarkedet i 1974.

Den frie verden

Med en mineproduktion på 995 tons i den frie verden i 1974 nåede man ned på den laveste produktion siden 1958. Det største fald stammer fra Sydafrika, hvor produktionen af guld gik ned med 95 tons til 758 tons.

Ifølge Samuel Montagu & Company's årlige »Bullion Review» er der imidlertid leveret 777 tons fra Syd Afrika, hvoraf de 19 tons stammer fra reserverne i den Sydafrikanske Nationalbank. Sovjetunionens anlås at have solgt 230 tons, hvilket er 50 tons mindre end i 1973.

Privatkøb

På grund af lovgivningen i forskellige lande, bl.a. USA, England, har det i 1974 kun været muligt for privatpersoner i disse lande at erhverve guld gennem køb af guldmønter. Dette har forårsaget en fem-dobling af salget af de såkaldte »bullion-mønter». For at imødekomme efterspørgs-

Direktør Mogens Hauschildt

tons og i Ungarn er der blevet brugt 15 tons guld til møntfremstilling. I England er der brugt 14 tons guld til at præge de nye »Queens Sovereigns».

Guldmønter

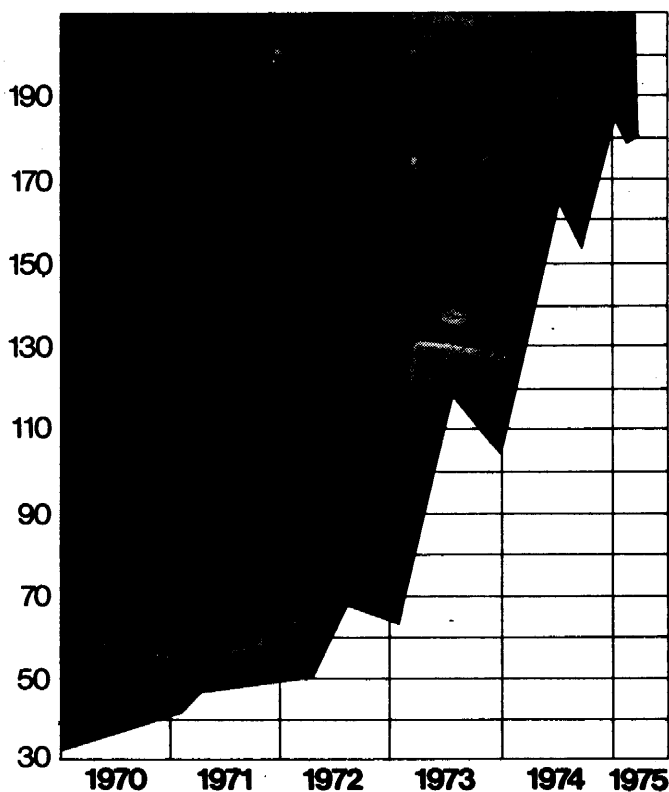
USA er det største marked for guldmønter. Det antages at der i 1974 er blevet solgt guldmønter til en samlet vægt af 110 tons i 1974. Den mest populære guldmønt er den sydafrikanske Krugerrand. I Europa er Vesttyskland den største aftager af guldmønter, idet der blev solgt godt en million stykker i 1974. I England blev der solgt 937.000 guldmønter og i Schweiz blev der solgt 700.000 stykker. I Frankrig er det ikke tilladt at importere guld. Guldmarkedet i Frankrig er derfor helt lokalt. Det menes imidlertid at over 80 tons guld er blevet indsmuglet til Frankrig for at tilfredsstille efterspørgslen.

En af tidens virkelig store guldspekulanter var skibsreder Aristoteles Onassis. En væsentlig del af hans store værdier ligger værdisikret i guld.

— En af tidens virkelig store guldspekulanter var skibsreder Aristoteles Onassis. En væsentlig del af hans store værdier ligger værdisikret i guld.

munch

Udviklingen i guldprisen

Forbruget af guld fordelt geografisk således ud i 1974:

Europa	470 ton
USA	240 ton
Fjerne Østen	115 ton
Nære Østen	35 ton
Sydamerika	40 ton
Resten af verden	35 ton
Specielle investeringer - ikke geografisk	485 ton
I alt	1.400 ton

Den formålsbestemte fordeling af guld-forbruget ser således ud:

	anslået 1974	reelt 1973
Smykker	20 pct.	24 pct.
Elektronik	9 pct.	9 pct.
Anden industri	9 pct.	10 pct.
Medaljer	1 pct.	1 pct.
Statsmønter	20 pct.	4 pct.
Lager	3 pct.	3 pct.
Anden investering	30 pct.	33 pct.
Uspecificeret		
Forbrug i USSR	8 pct.	6 pct.
I alt	100 pct.	100 pct.

Produktionen af guld i den frie verden således ud i 1974:

Sydafrika	758.502 ton
Canada	53.498 ton
USA	35.147 ton
Ghana	24.883 ton
Philippinerne	18.662 ton
Ny Guinea (Papua)	18.662 ton
Australien	18.796 ton
Rhoder	15.552 ton
Colombia	8.709 ton
Japan	6.221 ton
Mexico	4.666 ton
Zaire (Congo)	4.354 ton
Indien	2.799 ton
Andre	26.438 ton
I alt	994.889 ton

Det gyldne metal vort værn mod inflation

Uendelige muligheder for guld

I 6000 år har mænd kæmpet og døet for guld. Kvinder er blevet købt med guld. Nationer er gået i krig for guld. Der var guld i Edens Have. Kong Salomon og dronningen af Saba samlede guld. Kong Farao forbød alle at besidde guld undtagen sig selv. Kong Ferdinand af Spanien sagde til sine officerer i Sydamerika:

Få fat i guld, uden blodsudgydelse - hvis muligt - men for enhver pris bring guld.

Da Columbus landede på Cuba forlangte han omgående guld af de indfødte - mange indfødte måtte lade livet af den grund.

Guldfeber

I moderne tid betød guldfund i Californien i 1849 en enorm tilstrømning af mennesker. Da der blev fundet guld i Australien i 1851, tredobledes Australiens indbyggertal i det følgende 10-år. Indtil 1866 eksisterede Johannesburg overhovedet ikke. Der blev fundet guld, og på 10 år forvandlede stedet til en storby.

I 1896 fandt tre fiskere nogle klumper i Klondike. Kort efter flokkedes 100.000 mennesker.

Kort tid efter strømmede 100.000 mennesker til Yukon for at grave guld i Alaskas frosne jord.

Hvad er det, der får mænd til at rejse tusinder af kilometer for at finde guld når de ved, at chancen kun er en mod tusind. Hvad er det der får dem til at stjæle, slå og dræbe for guld?

I historisk tid har guld været et af de eneste aktiver af absolut vedvarende værdi.

Hunger

Mennesker hungre efter guld og samler på det. Det er værdisikkert i tilfælde af krig. Det beskytter mod inflation, depression og økonomisk sammenbrud.

Guld efterstræbes, fordi det er smukt, stabilt og holdbart. Egyptiske kunstværker lavet af guld skinner stadig efter 5000 år. Guldmønter hentet op af havets dyb fra en sunken galleorle ser ud som nyt på trods af 300 år i saltvand.

Guld - metallet der kan få mænd til at rase

Mangelvare

Endelig samler mennesker på guld, fordi der er så lidt af det. Hele verdens guldpåproduktion i de sidste 500 år kan stives sammen i et hul på kun 13,7 meter dybt og 13,7 meter i længde og bredde. Dette svarer til 2571 kubikmeter, eller 49.571 ton. Eller sagt på en anden måde. Hele verdens guldpåproduktion i de sidste 500 år kan rigeligt rummes i Rundetårn. Den danske guldbeholdning er på ca. 61 ton, som svarer til 0,00012 pct. af verdensbeholdningen.

Uundværligt

Efterspørgslen efter guld bliver større og større, efterhånden som guldet også kommer til at spille en rolle som international råvare. I supplement til de traditionelle motiver for at hverve guld, er guld nu også blevet et uundværligt metal i de industrialiserede landes teknologiske udbygning. Guld anvendes således i produkter som radar, rumraketter og computers.

Forbruget i industrien stiger stærkt. I USA blev der i 1962 brugt 3,6 millioner ounces i industrien. I 1974 regner man med at forbruget vil blive omkring 8 millioner pr. ounces (248 ton).

Guld forgår så godt som aldrig. Skønmæssigt eksisterer 85 pct. af hele verdens guldpåproduktion stadig. Det er nemt at arbejde i guld. Fem store guldmønter kan således hamres ud til at dække en fodboldbane. En ounce guld kan blive trukket ud til en wire på 36 meter. Diameteren kan fabrikeres helt ned til nitusindedele tomme.

Reflekterer

På grund af guldet's formidable evne til at beskytte imod ydre stråling, benyttes det på mangfoldige områder lige fra rumfartøjer til kirker. 98,44 pct. af den bestråling, der rammer guld, reflekteres. I moderne jet-fly er motorerne omgivet af et tyndt lag guld-film for at beskytte motorerne. Også i både Gemini og Apollo-rumskibene blev der anvendt guld til mange formål. Mange bygninger rundt om i verden beskyttes mod solen af et tyndt lag guld-film.

Guld er også et godt hjælpemiddel i marketing-funktionen. Mange store salgs-successer kan takke guldet for produktets succes. Guld-udsmykning af både varemærker og etiketter har hjulpet adskillige dedoranter, fyldepenne, margarine og chokolade-produkter frem til succes.

Helbrede

Også i lægevidenskaben har guld fundet indpas. Fra gammel tid har guld fundet vej helt ned i rigmænds tænder. Eksperimentalt er guld nu også ved at finde anvendelse til helbredelse af kræft.

I en tid hvor udsigterne for papirpengene ser mindre end lovende ud, er det stadig guldet der ligger til grund for sikkerhed i langfristede investeringer. Guld betyder sikkerhed for alle over alt.

munch

Situation · tillæg til Børsen · november 1975

INVESTERING I METALLER SIKKERT I EN TID MED INFLATION

■ Hvis en dansker vil investere i guld, må han gå over i guldmønter. Danskerne (valutaindlændinge) har hverken lov til at købe, sælge eller ligge inde med guldbarrer. Hvis en dansker således af den ene eller anden grund besidder en guldbarre, har han pligt til at indlevere den til Nationalbanken. Ingen har så vidt vides prøvet.

Bortset deraf er der overhovedet ingen restriktioner, hvad angår investering i guld, sølv og platin. Danskerne kan således frit erhverve sig sølv og platin i barreform, mens guld kun kan købes i forarbejdet form.

Valutaudlændinge kan købe guld i barre-form, men har ikke lov til at importere det til Danmark.

Når danskerne ikke må besidde guld i uforarbejdet form hænger det sammen med det beskyttede kapitalmarked. Guldfoden blev ophævet i 1914 under indtryk af de usikre tider, hvor folk hellere ville have guld på kisteenden end sedler.

Danskerne's adgang til guldinvesteringer er nu begrænset til smykker og mønter.

Guldmønter er i princippet det samme som en mini-guldbarre. (F.eks. den sydafrikanske Kruggerand).

Guldmønter nemmere at omsætte og relativt billigere end guldbarrer

Det er imidlertid kun en fordel for den gennemsnitlige investor. Guldmønter er nemmere at omsætte og tilmed en anelse billi-

gere relativt i forhold til guldbarrer.

For at bringe guldbarrer ned i omsættelige størrelser, må disse omsmeltes. Udgiften hermed bringer prisen på guld i barre-form op, således at de bliver en smule dyrere end guldmønterne Kruggerand og Østrigske 100-Kroner.

Der er en fundamental forskel mellem de enkelte landes opfattelse af de ædle metaller.

I Danmark defineres ædelmetaller og guldmønter som en »vare«, mens man som hovedregel i udlandet regner ædelmetal som valuta og derfor dagligt noteres. Beholdningen af guld, sølv og platin i de tyske banker tælles således op sammen med de øvrige kontante midler og indgår på lige fod dermed.

Højesteretsdom for, at guldmønter og ædelmetaller skal betragtes som en vare

Beholdningen af ædelmetal betragtes som valuta og behandles som sådan. Vi skal helt tilbage til ophævelsen af guldfoden, før Danmark gjorde det samme.

Der findes i Danmark en højesteretsdom for, at guldmønter og ædelmetal skal betragtes som en vare, mens der i USA og Canada findes højesteretsdomme for, at disse effekter skal betragtes som valuta.

Forvirringen er således stor og bringer de danske banker i en mærkværdig dobbeltstilling. Danske banker må kun udføre bankforretning, der er momsfri, men ikke handle med varer, der er pålagt moms. Ædelmetal og guldmønter betragtes som en vare i Danmark og er derfor belagt med moms. Bankerne har derfor fulgt den praksis kun at handle med guldmønter, som er gangbar mønt i det pågældende land. Disse er imidlertid belagt med moms. Det samme gælder disse minde-mønter, hvis værdi overstiger den gangbare værdi.

Enhver dansker kan frit tage metaller med til udlandet og sælge dem der

På de udenlandske valutamarkeder opfattes guldmønter helt konsekvent som valuta. Ved valutannoteringen i Zürich noteres således dagligt 30 forskellige guldmønter sammen med de øvrige valutaer.

Med den danske definition af ædelmetal som en vare, kommer man ud i et andet absurd forhold. Mens man ikke frit

kan udføre valuta, er det enhver dansker frit beskåret at tage sine ædelmetaller med til udlandet og sælge dem der.

Intet kan dække mod inflation fuldt ud. Men guld, sølv og platin betragtes af mange som den bedste sikkerhed mod inflation.

Ædelmetal er en råvare og priserne på råvarer dikteres af udbud og efterspørgsel.

Før eller siden må inflationen slå igennem på prisen. Platin og sølv må derfor indgå i den større investors portefølje for at opnå den bedste spredning.

Den gamle regel om spredning af sin investering gælder også ædelmetaller

Spørgsmålet om hvornår man skal investere i guld kan besvares med henvisning til den muntre Tuborg-reklame:

– Hvornår smager en Tuborg bedst? – Hver gang.

– Hvornår skal man investere i Guld? Altid.

Ingen vil dog anbefale investering ensidigt i ædelmetal. Den gamle regel om spredning gælder også ædelmetal.

Danskerne investering i ædelmetal er endnu så lidet udbredt, at skattemyndighederne endnu ikke har fået øjnene op for fænomenet.

Indtil videre må investering i guldmønter, sølvbarrer og platinbarrer betragtes skattemæssigt som investering i en malerisamling eller ægte tæpper.

Der er i øjeblikket ikke grundlag for en ekstraordinær beskatningsmulighed, men det ville være urealistisk, hvis investorerne tror, at dette forhold varer ved.

Investorerne må indstille sig på, at skatte-reglerne kan blive ændret

En investor, der besidder en større mængde af sølv, kan ikke hævde, at han er samler, og at han køber op for at nyde synet. Det kan højest gælde den første sølvbarre, som han placerer på skrivebordet som brevpresse.

Investorerne i ædelmetaller må indstille sig på, at skattereglerne bliver taget op til behandling.

Princippet må det siges, at der ikke findes noget, der er så let omsætteligt som guld, sølv og platin, set globalt.

En aktie i IBM eller ØK er naturligvis let at omsætte – vel at

mærke i den del af verden der accepterer papirpenge. Størstedelen af verdens befolkning – 80 pct. – ville ikke acceptere en sådan aktie, men modtager gerne en barre i sølv, guld eller platin. Prisen på ædelmetal er stort set den samme verden over.

I Danmark er det naturligvis nemmere at omsætte en ØK-aktie end en barre sølv. I mere end tusind banklokaler kan man sælge sin aktie, mens man til dato kun kan omsætte guld, sølv og platin hos Scandinavian Capital Exchange i København.

Scandinavian Capital Exchange dækker kun salg til private og institutionelle investeringer, mens importen af ædelmetaller til industriel forarbejdning importeres individuelt af en række virksomheder og importører. Alt guld, sølv og platin til industrien belægges med en afgift på mellem 7 og 8 pct. til den såkaldte statsgardein (Statens kontrol med ædelmetaller).

Guld er efterspurgt fordi der er så lidt af det. (Platin er dog endnu sjældnere).

Hele verdens samlede guldproduktion i de sidste 500 år kunne rigeligt ligge i Rundetårn. Der er i hele verdenshistorien kun produceret 2571 kubikmeter guld, svarende til næsten 50.000 tons. Den danske guldbeholdning i Nationalbanken er på 61 tons, hvilket svarer til 0,12 pct. af verdensbeholdningen.

Guld anvendes på utallige områder – lige fra kirker til rumfartøjer

Ud over at have moneter værdi anvendes guld tillige i industrien. Det årlige industrielle forbrug ligger på ca. 250 tons. Guld har en formidabel evne til at beskytte mod ydre påvirkninger. Det anvendes på utallige områder – lige fra rumfartøjer til kirker.

Sølv har investorernes interesse bl.a. fordi det til stadighed bruges mere end der produceres.

Den årlige mineproduktion ligger på omkring 8.500 tons, men det årlige forbrug er helt oppe på næsten 15.000 tons. Differencen dækkes ved omsmelting og en vis tilførsel fra private beholdninger.

Tilførslen fra de private beholdninger kan naturligvis kun ske til stadig stigende priser under de herskende forhold. Det er det investorerne og spekulanterne bør hæfte sig ved.

Prisen på sølv er i de sidste par år svinget meget, men set over en længere periode har sølv haft den største procentuelle

prisstigning blandt de ædle metaller.

Prisen er således siden 1950 steget med næsten 1700 pct. Alt tyder på, at sølv fortsat på langt sigt vil forblive en fornuftig investering.

Platin er et uhyre sjældent metal. Totalt i verdenshistorien er der kun udvundet en mængde, der er mindre end den årlige udvinding af guld. Reserverne under jorden er opgjort til 9000 tons, hvilket svarer til kun seks års produktion af guld. De totale guldræsere ansås at ligge på 200.000 tons.

Forbruget af platin er steget i takt med den teknologiske udvikling i verden

Ud fra den betragtning anses platin af mange for at være endnu bedre investeringsobjekt end guld.

Forbruget af platin er stigende i takt med den teknologiske udvikling. Platin besidder en række egenskaber, som ingen andre ædelmetaller har. På længere sigt regner man med, at platin vil indgå en væsentlig faktor i energiuudvinding som katalysator i forbrændingen ved omdannelse af kemisk energi til elektrisk.

En række videnskabsmænd mener at denne energi-udvikling er et skridt videre end atomkraft, og at det vil blive en aktuell løsning på energiproblemet engang i næste århundrede.

Blandt de mere nærværende anvendelsesområder kan nævnes forbruget i bil- og flyindustrien. Fra 1976 vil samtlige modeller fra GM og Ford være forsynet med platin, der indgår i understøtningssystemet i kampen mod forurening.

Interessen for at investere penge i det lette Palladium er ikke særlig stor

Platin hører til en gruppe på i alt syv metaller af hvilke Palladium, rhodium og iridium er de mest kendte.

Palladium anvendes tillige meget i industrien og på grund af dets meget ringe vægtfylde også til øringer.

Palladiums lethed afskrækker imidlertid investorerne. Det psykologiske spiller ind. Folk foretrækker et ædelmetal der vejer til.

– Det skal også være sin »vægt værd«.

EBBE MUNCH-ANDERSEN

Børsenkonjunktur

Redaktion: Steffen Lenschau-Teglens

I de kommende år ventes prisen på platin at stige til nye rekorder

Prisen på platin er attraktiv for investeringer

Producentprisen har længe ligget over prisen på det frie marked

Siden Columbus opdagede Amerika, er der i alt kun udvundet 1125 ton platin i hele verden. Til sammenligning kan nævnes, at den totale minedproduktion af guld i samme periode har været 96.450 ton og af sølv på 803.000 ton.

De samlede platinreserver under jorden anslås til kun at være 9645 ton, hvorimod der

findes 192.900 ton guldreserver.

Små mængder

Platin forekommer således i langt mindre mængder og er samtidig meget dyrere at producere. En kommerciel rentabel platinåre må forarbejde 6 ton materiale for at udvinde 1 ounce platin, det er det

dobbelte af de 3 ton, som man gennemsnitligt forarbejder for at udvinde 1 ounce guld.

Sidste år produceredes kun 88,4 ton platin. Sydafrika er den største producent, idet landet tegner sig for 62 pct. af verdensproduktionen. 30 pct. produceres i USSR, 6,3 pct. i Canada, mens 1,7 pct. blev produceret i andre lande. USA forbruger ca. 25 pct. af verdensproduktionen, men man har ingen platinproduktion af betydning. I 1974 udvandt USA således kun 578 kg.

88,6 ton

Der findes ingen troværdig statistik af platinproduktionen før 1916, på hvilket tidspunkt man anslag, at den totale verdensproduktion af platin var på 160 ton. Greens Economic Research Agency i New York har udarbejdet en statistik der viser, at verdensproduktionen af platin siden 1921 er vokset fra en årlig produktion på 1,5 ton til de nævnte 88,6 ton i 1974.

Japan er verdens største forbruger af platin. Over halvdelen af verdensproduktionen anvendes i Japan. Op mod 80 pct. af dette forbrug anvendes inden for smykkeindustrien. 16 ton anvendes til forlovelsesringe, 7,3 ton til vielsesringe, 3,2 ton til halsskæder, mens 1,9 ton bruges til andre former for smykker. I alt bruger Japan således

Sidste år blev der kun udvundet 88,4 ton platin. Sydafrika er den største producent - og Japan den største forbruger af det ædle metal

28,4 ton til smykker, mens industrien i 1974 anvendte 10,2 ton platin.

Fordelingen

I USA anvendes kun 4 pct. af den importerede platin til smykker. Forbruget af platin fordeler sig i øvrigt således inden for de forskellige grene i USA:

	1964	1974
Kemisk industri	24	46
Olieindustri	26	21
Glasindustri	6	11
Elektronik	41	14
Tandlæger	6	3
Juveler	6	4
Diverse	1	2
I alt procent	100	100

Platinet finder udstrakt anvendelse til tekniske formål. Det er en vigtig del af glasfiber-, elektro- og medicinalindustrien. Endvidere benyttes platin til optiske instrumenter og til tændingselektroder i flyvemaskiner. Et af de mest avancerede områder for platin er dets anvendelse i brændstofceller. Endelig bruges platin til behandling af særlige kræfttyper og til kirurgiske instrumenter såsom »pace-makers«.

Markedspriser

Der noteres to markedspriser for platin, producentpris og prisen på det frie marked. Producentprisen har i den sidste tid ligget over prisen på det frie marked, hvilket har

resulteret i, at producentprisen to gange i den sidste tid er blevet nedsat. Producentprisen er i dag ca. 155 dollar pr. ounce, mens prisen på det frie marked ligger på mellem 143 og 148 dollar.

Som investeringsobjekt er det nærliggende at sammenligne platin og guld.

Guldprisen er 4-doblet i de sidste 5 år, mens platin er faldet i pris. Prisen på platin ligger i dag ca. 20 pct. under guldprisen.

Historisk set ligger platin for det meste over guld i pris. Platinprisen har således en enkelt gang været otte gange så høj som prisen på guld. Kun en gang tidligere har platin været billigere end guld. Det var i 1933, hvor guldprisen pludselig steg fra 20 til 35 dollar pr. ounce, mens platinprisen lå uforandret på 21 dollar pr. ounce.

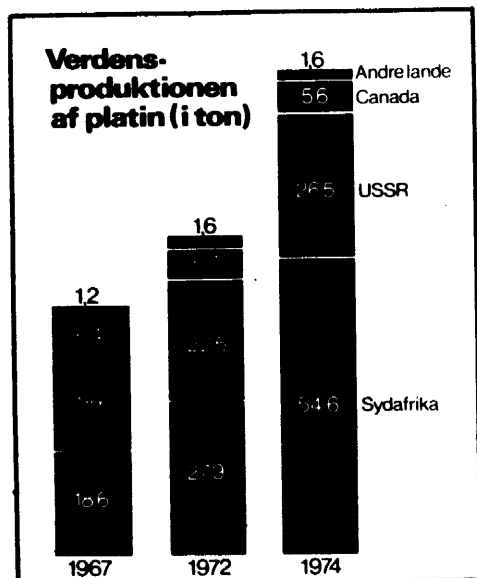
Attraktiv

Ekspertene mener, at den nuværende pris er meget attraktiv for investering på langt sigt. Allerede i de næste 2 til 5 år forventer man, at prisen vil stige til nye rekorder.

Platin er et relativt nyt metal. Det blåhvide metal er blødere end kobber og meget mere smidigt. Platin er sjældnere, hårdere og tungere end guld. Platin er utrolig holdbart. Det kendetegnes ved dets modstandsdygtighed

over for oxydering og tæring. Den første videnskabelige forskning af platinmetaller blev gjort af William Brownrigg i 1750. Man fandt imidlertid ikke frem til ren platin før i 1803. Der er imidlertid bevis på, at platinmetaller blev brugt i »uren« tilstand i det gamle Grækenland og Rom.

EBBE MUNCH-ANDERSEN

Guld er blevet en magnet for en verden hærgnet af inflationsuro

Førende valutaekspertter fra mange lande kan kun konstatere det store spekulationsskred

— Hele verdens spekulationskapital mødes på guldmarkedet. Der råder global inflationsmentalitet, og mistilliden til valutaerne vokser. Derfor oplever vi for tiden et veritabelt boom på guldmarkedet, siger den vesttyske præsident for Forbundsbanken, Dr. Otmar Emminger.

— Hvis man læser den internationale presse, må man få mistillid til valutaerne — med undtagelse af schweizer-francon, siger Dr. Emminger.

Det er altså ikke blot meningmand, der måske er skeptisk med hensyn til støtte af dollar og øge tilliden til valutaen.

— De vesttyske myndigheder har været ret så forbeholdne med at træde ind med store beløb til dollarstøtte under denne valutas fald på de udenlandske markeder i de seneste uger, siger europæiske nationalbankledere på mødet i Beograd.

Nationalbankchefernes udtalelse faldt netop da IMF's administrerende direktør, Jac. de Larosiere, på et møde advarede om, at det var nødvendigt med støtte-koordinering af valutamarkedinterventionerne.

Koordination

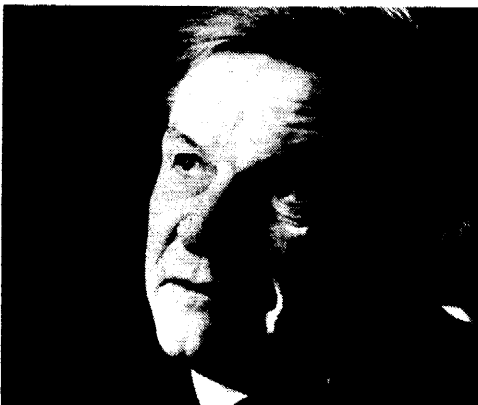
Det er desto mere nødvendigt at koordinere intervention- støtteopkøb — i lyset af den generelle tendens til at vurdere markedet på grund af en vis desillusionering over markedskræfternes virke. Det kan skubbe valutakurserne for langt ned og alt for hurtigt, understregede Jac. de Larosiere.

Vesttyske nationalbankkilder siger derimod, at det er meget mere påkrævet at kontrollere sin egen pengeforsyning og dæmpe inflationen end det er at støtte dollaren internationalt.

Her kan man gøre sig visse betragtninger om, hvorvidt det har passet vesttyskerne glimrende at dollaren er faldet i forhold til DM. — Således har vesttyskerne hele tiden fået mulighed for at begrænse olieprisproblemerne netop på grund af dollarens fald. Derfor ser vi heller ikke de

Otmar Emminger: Den almene mistillid til valutaerne øger i befolkningen

Fritz Leutwiler: Den høje pris på guld er ikke sund

store vesttyske initiativer til at spare på olie, bremse Mercedes Benz'ernes hast på Auto Bahnen etc.

Ringvækst

Udsigterne for de kommende års væksttal er ikke alt for optimistiske på mødet i Beograd. Beregningerne viser en vækst på kun 1,8 pct. for de vestlige industrilande sammenlignet med 2,5 pct. sidste år.

Nu vil flere af de forsamlende nationalbankchefer og embedsmænd afvente et evt. resultat af mødet i week-enden mellem den vesttyske forbundskansler

Helmuth Schmidt og højststående amerikanske økonomiske embedsmænd. Måske kan dette møde have ændret lidt på situationen.

Schweizerne gik i sidste uge meget stærkt ind på støtteopkøb af dollar og det har virket lidt. Men den vesttyske forbundsbank har praktisk taget ikke givet mange pfennig ud på dalende US-cents.

Vesttyske embedsmænd vil ikke kommentere denne situation, men vil dog i den klemte situation hævde, at man fra Frankfurt har gjort meget for at støtte dollaren, men ikke sit yderste.

Nationalbankcheferne i andre vestlige lande tror fortsat på at situationen vil ændre sig. Om ikke før, så når USA's løbende poster nærmer sig balance og inflationsbekæmpelsen begynder at vise sin virkning.

Foreløbig er der ikke meget at bygge en sådan optimisme på og dermed fjerne pessimismen, da dollaren stadig er sårbar uden nationalbankstøtte og opkøb, siger man i de internationale centralbankkredse.

Det skyldes ikke mindst, at man stadig i Europa har tvivl om, hvor vidt de grundlæggende forhold vil blive bedre. Men hertil skal siges, at Carter-administrationen på ingen måde forstår at skabe tillid, men fortsætter sin vandring ad den skepsis-akabende sti.

Alpevisdom

— Schweizerne er det folk, man får forstand af at lytte til. Således siger den nationalbankdirektør Fritz Leutwiler, at han venter, at den internationale valutafond, IMF vil fortsætte med at sælge guld efter dens nuværende program er udløbet i maj 1980. — Der skal altså stadig være guld på markedet for at stimulere opkøbet og opsamle de spekulationslystne, inflations-sikrende penge.

Den høje pris på guld er imidlertid ikke sund og det er endnu mere medvirkende til at undergrave tilliden til dollaren, siger Leutwiler.

Dollaren

Dollaren er det store dyr i valuta-åbenbaringen. IMF venter på sit møde både i Beograd på officielle udtalelser fra Washington, at USA vil øge sit underskud på de løbende poster på 5 mia. dollar i år sammenlignet med 13,5 mia. sidste år. Dermed er der så igen skudt en breche i det let optimistiske forsvar, som visse europæiske nationalbankfolk fremfører for dollarens mulige rekreation.

I øvrigt venter IMF, de fleste betydende, vestlige industrilande vil komme til at stå med underskud på deres løbende poster eller i det mindst stærkt reducerede overskud. Man kalkulerer med at de fleste større vestlige industrilande vil have et underskud på samlet 12 mia. dollars i 1980. Det er bregnet efter det var overskud på 15 mia. sidste år.

Olielandene

Til sammenligning kan man nu se, at de større olieeksporterlande vil komme til at stå med et overskud på 55 mia. dollars til næste år sammenlignet med 50 mia. i år og 6,2 mia. sidste år. Altså hober oliepengene sig op som overskud på den ene side og underskud på den anden side af blokkene. Balancen bliver vanskelig at etablere i dette globale regnskab.

I hele dette valutariiske spil har man ikke nævnt U-landene, hvis vanskeligheder tydeligvis øget under de nuværende økonomiske problemer på verdensmarkedet.

Børsen

Mandag den 12. april 1976

Vil gøre det populære at investere i råvarer

Scancapital vil udbyde 9. mill. aktier ved offentlig tegning

Scandinavian Capital Exchange har vidtrækkende planer om at gøre et fremstød for at udbrede interessen for investering i såvel almindelige som ædle metaller. I første omgang åbner selskabet en filial på Højbro Plads, men siden er det meningen, at datterselskabet Scancapital, der investerer i råvarer skal udvide aktiekapitalen fra 1 til 10 mill. kr. ved en offentlig tegning og siden søge optagelse til notering på børsen, siger direktør Mogens Hauschildt.

Scancapital har binavnet Skandinavisk Realiinvesterings- og Handelsselskab A/S. Selskabet arbejder med rådgivning og køb og salg af råvarer, og salget af aktier skal gøre det muligt for investeringselskaber og større institutionelle investorer at investere i råvarer indirekte ved køb af Scancapitals aktier.

Hovedaktiviteten i Scandinavian Capital Exchange er investering i metallerne kobber, bly, zink og tin samt de ædle metaller platin, palladium, guld og sølv.

Gør mest i metaller

Det er indtil videre overvejende erhvervsfolk, der arbejder via Scandinavian Capital Exchange, men i princippet kan alle investere i metaller, hvis de kan erlægge minimum 25.000 kr. I så fald kan de også komme til at arbejde med op til 750.000 kr., idet man kun behøver at ind-

betale 10-20 pct. depositum på en råvarekontrakt.

Råvarer kan alle købe

Reglerne for investering i råvarer siger, at man skal være indstillet på at tage varerne hjem til Danmark rent fysisk, siger Mogens Hauschildt. Men reelt har man mulighed for at ændre mening indenfor 12 måneder fra kontraktens indgåelse. Scandinavian Capital Exchange er generalagent for det store amerikanske mæglerfirma Acli, der opererer på de vigtigste råvaremarkeder rundt om i verden, herunder London, New York og Chicago.

Meget få danske virksomheder bruger råvaremarkederne som den sikkerhedsfaktor de kan være, siger Mogens Hauschildt. Ved at bruge markederne kan man i tide sikre sig mod kommende prisstigninger eller fald. Scancapital har siden sin begyndelse i januar i år haft en værdistigning på 20 pct. ved at arbejde med sin aktiekapital på 1 mill. kr.

Scandinavian Capital Exchange arbejder med London Metal Exchanges standard kontrakter, der er internationalt omsættelige og kan udstedes i alle valutaer.

Guld og mønter

Udover råvarekontrakter sælger selskabet guld, sølv og platin i barrer leveret fra Credit Suisse og andre store schweiziske banker. Man

Direktør Mogens Hauschildt: Vi vil gerne på børsen

sælger også nyere gangbare guldmønter i forskellige valutaer bl.a. Krugerrands, Østrigske Kroner og Mexikanske 50 pesoer. Ældre guldmønter kan også leveres, og ønsker kunden igen at sælge -- og det anbefales man ikke at gøre før mindst 3-5 år efter købet -- formidler Scandinavian Capital Exchange videre-salget til gældende priser. Man tager dog kun de ældre guldmønter tilbage, man selv har solgt. Det skyldes, at der drives et omfattende falskmøntneri i de gamle guldmønter, hvis markedsværdi ligget langt over gulddindholdets pris. Guldmønterne leveres til Scandinavian Capital Exchange fra Credit Suisse og Bank Julius Bär & Co., Zürich.

Endelig kan man i de nyåbnede kroner købe certifikater

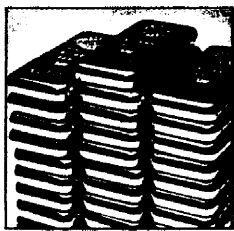
i to porteføljer bestående af gamle sedler og gamle mønter. De to porteføljer, der hver repræsenterer en værdi af 100.000 kr. opdeles i andele a 25.000 kr. De er opbygget via det engelske møntinvesteringsfirma Spink & Sons, som Scandinavian Capital Exchange er agent for.

Guldprisen svinger fra dag til dag og har periodevis været

faldende. Men med voksende valuta-uro

kan man ikke tage fejl ved at gøre som alverdens nationalbanker

Knaphed presser prisen op

Investering i ædle metaller – det vil sige guld, sølv og platin – har i de seneste år vist sig at være meget spændende og lukrative investeringsobjekter.

Guldet på grund af den valutamæssige uro og sølv og platin på grund af de almindelige markedskræfter – udbud og efterspørgsel.

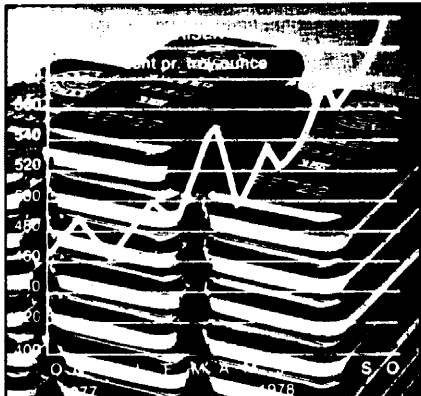
Flere og flere danske virksomheder og privatpersoner investerer i dag i ædelmetaller. Det fremgår tydeligt af Scandinavian Capital Exchanges omsætning. Fra en stille begyndelse i 1975 omsætter selskabet på Højbro Plads i København i år ædle metaller for omkring 80 mio. kr.

Og kundernes forretninger bliver større og større. SCE's gennemsnitsstørrelse for et finansieret køb af ædle metaller ligger i år på 300.000 kr. Finansieret køb kan sammenlignes med en marginspekulation i aktier, hvor man kun indbetaler en lille del af det beløb man opererer med. På denne måde fungerer SCE også som en slags bank- og finansieringsselskab.

Er man selvstændig næringsdrivende eller har man et selskab kan man købe ædle metaller på kontrakt og foretage de normale varelagerafskrivninger. Det betyder, at man har mulighed for at skaffe sig en midlertidig likviditetsforbedring. Med hensyn til momsen, som man skal betale også af ædle metaller, bliver den refunderet, hvis man indenfor 12 måneder efter købet annullerer kontrakten.

For privatpersoner er der ikke mulighed for at købe uforarbejdet guld. Men man kan købe guldmønter – f.eks. Krugerrands. Men privatpersoner kan med stort held investere i platinbarrer, hvis pris i det seneste års tid er blevet mere end fordoblet. Også sølvbarrer kan købes af kprivatpersoner.

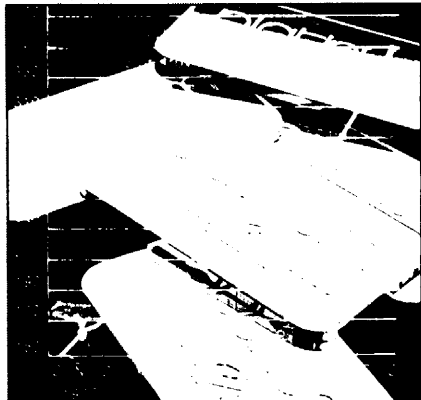
Direktør Mogens Hauschildt, SCE, forudsår en meget kraftig prisstigning for sølv de nærmeste år, fordi sølv findes i beskedne mængder og finder stadig mere omfattende industriel anvendelse. Prisen ligger i øjeblikket omkring 6 dollars pr troy ounce. Mogens Hauschildt forudsår, at

Sølvprisen er steget ca 33 pct. det sidste år, Kilde: SCE.

Guldprisens stigningskurve afspejler valutauroen.

Platinprisen er blevet mere end fordoblet på ét år.

prisen om 3-5 år vil ligge på 20-25 dollars pr ounce.

Platin kostede for et års tid siden 144 dollars pr troy ounce, men for tiden ligger prisen omkring 335 dollars. Selv efter denne markante stigning, mener direktør Hauschildt det er realistisk at antage, at prisen om 3-5 år kan være både tre og måske også femdoblet. Omkring 70 pct. af verdens platinproduktion stammer fra Sydafrika, og hvis de sociale og racemæssige spændinger udløses i en væbnet konfrontation, vil platinprisen eksplodere.

Med hensyn til guld citerer Mogens Hauschildt frit efter Storm P's berømte Tuborg plakat: Hvornår skal man investere i guld? Altid! Med den voksende valutauro kan man ikke gå fejl af at holde sig til det, som alle verdens centralbanker også bruger som fundamentet for deres valutareserver. Og guldprisen er da også steget kraftigt gennem det sidste år. Krugerranden er f.eks. steget ca 22 pct. i det forløbne år. Og værdistigningen af guldmønter beskattes ikke. Men det skal dog tilføjes, at guldprisen svinger fra dag til dag – og at den i perioder har været faldende.

Scandinavian Capital Exchange har i øvrigt indført en låneordning, hvorefter kunderne kan belåne deres indkøbte ædelmetaller med 80 pct. af værdien til en rente på 1-2 pct. under kassekreditrenten. Og man får pengene med hjem straks. På den måde har SCE gjort investering i ædle metaller mere likvid end den eller ser.

Guldmønter er belagt med moms, hvilket også er tilfældet i de fleste andre europæiske lande, men da den danske moms ligger i top, er de lidt dyrere herhjemme end i andre lande. Med den herskende og tiltagende uligevægt i det internationale valutasystem er der ingen tvivl om, at guldprisen fortsat vil stige – at guldet endnu i mange år vil være kernen i valutasystemet og et sikkert fundament for en heldig investering.

Endnu sikrere kan køb af sølv og platin på langt sigt siges at være på grund af den voksende knaphed på de to metaller. ■

Prisen på guld sætter ny højde-rekord

Verden over spekulerer banker og forsikringselskaber

Guldprisen har gennem de sidste par dage været markant stigende på de store råvarbørser.

Under noteringen i går nåede guldprisen således på 208 dollar ounce (31 g) mens den i fredags brød den tidligere højderekord på 194 dollar, fra december 1974.

Prisen er således nu nået op i det der på børssproget kaldes »all time high«. Med andre ord har guld aldrig tidligere været så »dyrt« som i dag.

Gennem den seneste uges tid er der konstateret en meget stor efterspørgsel efter guld. Dette hænger sammen med dollarens fortsatte fald.

Der er en klar tendens til, at investorene verden over foretrækker guld som investeringsobjekt.

Der er ikke kun tale om privatpersoners opkøb. Markedet er i høj grad præget af store institutionelle opkøb. De toneangivende tyske og

schweiziske banker og forsikringselskaber er således dybt involveret i investeringer i både guld, sølv og platin.

Sikker måde

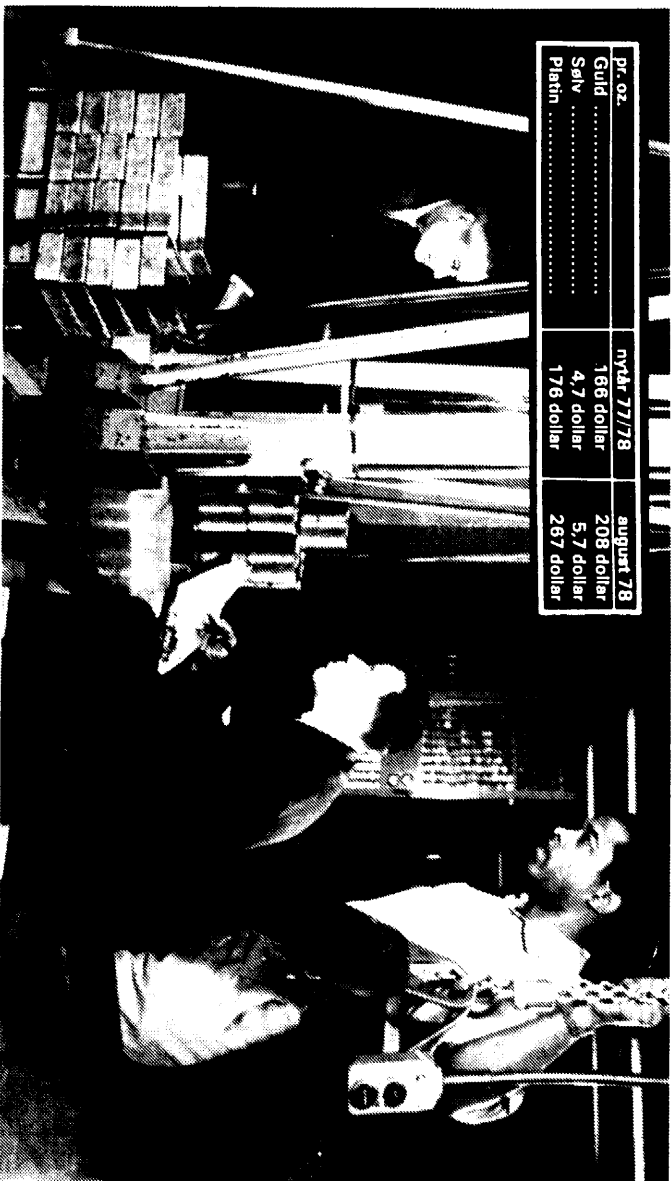
Samtlige ædelmetaller betegnes som den mest sikre måde, at placere sine reserver på i dag.

Prisudviklingen vidner om, at sådanne dispositioner har været ganske profitable.

Guldet er alene i år steget fra 166 dollar pr. oz. ved nytår til 208 dollar under noteringen i går. Det svarer til ca. 25 pct. løbet af otte måneder. I forhold til januar 1977 — hvor guldprisen var helt nede i 128 dollar — har der endog været tale om en prisstigning på 80 pct.

En tilsvarende udvikling har aftegnet sig for platinprisen, som i løbet af de seneste 12 måneder er steget med 100 pct. Alene i de seneste otte måneder er platinprisen ste-

pr. oz.	nytår 77/78	august 78
Guld	166 dollar	208 dollar
Sølv	4,7 dollar	5,7 dollar
Platin	176 dollar	267 dollar

Efterspørgslen på ædle metaller er vokset stærkt. Gulprisen er steget med 25 pct. på otte mdr.

get med 51 pct. nemlig fra 176 dollar ved årsskiftet til 267 dollar under noteringen i går.

Prisen på sølv er også stigende — omend i en noget mere afdæmpet form. Siden nytår har der været tale om en prisstigning på sølv på 21 pct.

Også sølv

Sølv står imidlertid over for en kraftig prisstigning ifølge den tyske Commerz Bank. I en rapport fra banken hedder det, at sølv inden udgangen af 1980'erne forventes at stige med mellem 400 og 500 pct.

Årsagen er den ganske enkle, at forbrugt i dag er en halv gang større end produktionen.

Sølvprisen kan slædes efter bankens mening kun gå en vej. Nemlig op.

Også i Danmark mærkes en forøget interesse for at investere i ædelmetaller. Dog

kun sølv og platin, da investering i uforarbejdet guld er forbudt.

Hos råvaremæglervirksomheden Scandinavian Capital Exchange i København ansår man at importen af sølv i år vil blive tre gange så stor som i 1977.

Alene hos os regner jeg med, at vi i 1978 kommer til at sælge mellem 8 og 10 gange så meget sølv i barreform end vi gjorde sidste år, siger direktør Mogens Hauschildt.

10 tons sølv

Der er en klar interesse for, at investere i ædelmetaller. Jeg har kendskab til, at en enkelt privat investor har købt 10 tons sølvbarrer.

I modætning til uddannedt er det dog ikke de store institutionelle investorer, der interesserer sig for investering i ædelmetaller i Danmark.

Danske banker, forsikringselskaber og industrifor-

retagender køber ikke ædelmetal i investeringsøjemed, som deres konkurrenter i udlandet praktiserer det i stor stil.

Nej, her hjemme er det den middelstore forretningsmand, som placerer en vis mængde af sin opsparing på denne måde.

De store er sløve

Det er min fornemmelse, at den mindre forretningsdrivende, der på få år har slået sig op fra bar bund, er mere opmærksom på de utraditionelle investeringsformer, mens omvendt de store virksomheder ganske enkelt er gode sløve, siger Mogens Hauschildt.

En rundspørge til en række store danske banker, forsikringselskaber og industrivirksomheder bekræfter ikke at de er sløve — men at disse potentielle ædelmetalinvestorer ikke arbejder i dette marked.

De danske banker må ifølge bankloven ikke handle med og investere i ædelmetaller.

Den eneste form for ædelmetalhandel som foregår over bankstranerne er gangbare mønter — udført i ædelmetal.

Det er også et spørgsmål, om det ville passe til dansk mentalitet at anbringe investeringer i ædelmetal, siger Steen Rasborg, Privatbanken.

Den danske investor er traditionelt optaget til at anbringe sine midler i rentebærende investeringer — primært bankkonti og obligationer.

Man må erkende, at de danske investorer ikke tænker internationalt, siger Steen Rasborg, som dog tilføjer, at man har haft en del succes med nogle internationale obligationer efter at der er blevet delvis åbnet i dette marked.

munch

Kronens stabilitet en stadig vigtigere faktor for investorer

Sikring mod devalueringstab

PRIVAT ØKONOMI
A.F.S. Leuchau-Teglers

Danske investorer er ved at blive mere bevidste over for den voksende risiko for at få deres værdier udmøntet ved devalueringer af den danske krone. Det har de ikke været tidligere, men udviklingen gennem det sidste år med tre kronedestruktioner på sammenlagt 12 pct. overfor de fleste valutaer og 14 pct. overfor D-marken har tvunget dem til at tænke mere i disse baner.

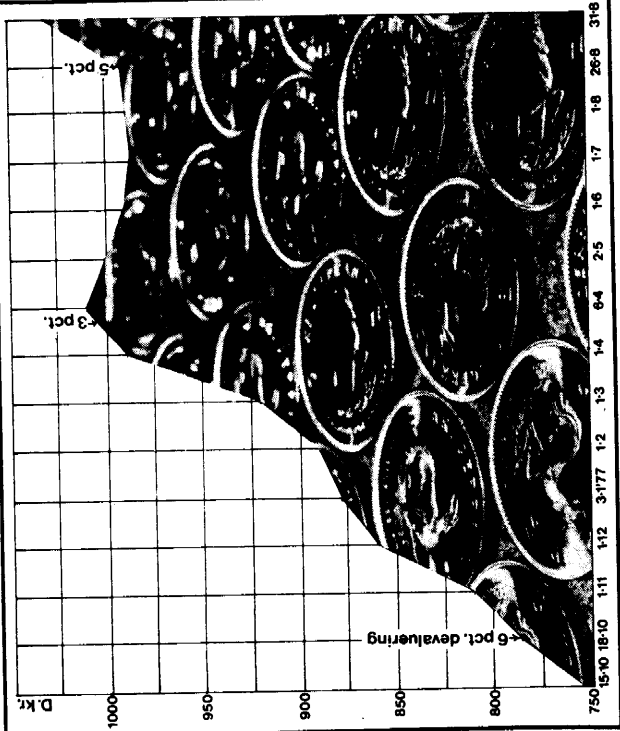
Købekraften

Udbyttet af en investering, afkastet i kroner og ører, kapitalgevinsten eller hvad man ellers kan have af gevinster ved at investere, måles jo ved

at det sættes i relation til, hvad man køber af forbrugsgoder eller kapitalgoder. Og hver gang kronen bliver devalueret, falder købekraften af investors kronendbytter eller -gevinster, fordi det man kan købe for dem, bliver dyrere. Derfor må kronens valutamæssige stabilitet tages mere med i billedet ved tilrettelæggelsen af en privatinvestering.

Oversættelighed

Hvad kan man da gøre for at sikre sine penge mod de tilbagevendende devalueringer af kronen? I lande, der har lange traditioner for inflation og devalueringer, er diamanter og ædle metaller blandt de foretrukne investeringsobjekter. De har to af de egenskaber, der er vigtigst i denne sammenhæng: 1. International omsættelighed i alle valutaer og 2. En ret fast pris, der sty-

Kurven over prisudviklingen på Krugerrands viser, hvordan man med guld er garanteret mod devalueringer. En lignende kurve kunne tegnes for diamanter, hvis de på samme måde var gearet for daglig notering.

res af markedskræfterne og ikke har elementer af liebhaveri. Har man f.eks. investeret i en diamanter eller en sydfricansk guld Krugerrand stiger værdien af dem automatisk og øjeblikkeligt i den hjemlige valuta, hvis den bliver devalueret. For diamanternes vedkommende har man yderligere en til sikkerhed grænsende vished for en vedvarende stigning baseret på markedskræfterne. For de ædle metaller vedkomment de er denne side mere usikker, fordi særligt guldpriisen kan blive påvirket af internationale politiske og monetære beslutninger. Men på langt sigt er man ret sikker på at også de ædle metaller stiger i værdi.

Diamant

28 pct. op

Børsen har undersøgt, hvordan en diamanter i karatklassen i farven Top Wessel-

ton-River og i renheden VVS-lupren, har opført sig under det sidste års bedrøvelige udvikling i kronens værdi. Direktør Hugo Tox, IDI, har udregnet et indeks for en sådan diamanter værdi med august 1976 som 100 — det vil sige før de sidste tre devalueringer. Dette indeks er nu steget til 128 — altså med 28 pct. Og heri ikke indregnet den del af den seneste devaluering, som ikke er slået igennem endnu. Og de 3 pct. momsforhøjelse, som indgår i det politiske forlig, er heller ikke med.

Desuden oplyser Tox, at priserne på den store engelsk-sydafrikanske diamanterkoncern de Beers næste signi i London ventes at stige igen. Her sælges rådiamanter til særligt indbudte diamanthandlere fra hele verden. Og priserne på rådiamanterne smitter naturligt af på de stiebne. I marts i år steg prisen på rådiamanter eksem-

Direktør Mogens Haulschmidt, Scandinavian Capital Exchange, siger at både sølv, platin og palladium er ædle metaller, der sikrer investorer mod valutaforringelse. Samtidig er de mere fleksible end andre metaller og råvarer i almindelighed, fordi råvarerinvesteringer kræver at man skal kunne lagereføre partierne i det omfang de kommer hjem og under alle omstændigheder i regnskabsbøgerne.

Prisen på de ædle metaller fastsættes dagligt på de internationale varebørsler. Derfor har metallerne alligevel sine steder højere værdi.

Det gælder f.eks. i lande med valutaværns-bestemmelser. Således handles guld f.eks. i Rhodesia til noget i retning af det dobbelte af verdensmarkedsprisen. I Sydafrika — Krugerrandens hjemland — må man ikke købe dem eller andet guld for at hindre kapitalflugt ud af landet.

Men også andre investeringer kan give sikkerhed mod devalueringer. Det gælder her, at det skal vær værdier, der er internationalt omsættelige. Under dette område falder både orientalske tæpper, antikviteter, kunst, møbler og frimærker. Men det gælder generelt for denne kategori, at priserne ofte er bestemt af liebhaveri eller nationale favoriseringer af stilarter. Både mønter, frimærker kunst og antikviteter er generelt mest efterspurgt i deres eget oprindelsesland. Og med hensyn til tæpper skal man være kender for at finde de kvaliteter, der er helt sikre på at opnå toppriiser overalt i verden.

Endelig kan man også investere i fast ejendom i udlandet, men det er underlagt en række restriktioner — dels fra de danske valutamyndigheder side, dels fra de lokale myndigheder de enkelte lande. Og en fast investering kan ikke i denne sammenhæng sammenlignes med de andre muligheder, der nærmest må betegnes som løse og derved er lettere transportabel og fleksibel at have med at gøre.

Børsen

Tirsdag den 6. september 1977

Sølv er nu sagen

200 millioner kroner investeres i år i Danmark i guld og sølv

Af JENS ROBDRUP

Ædle metaller har indtaget førstepladsen blandt de skattefri investeringsobjekter. Det er ikke længere i samme grad frimærker, ægte tæpper, antikviteter, platter og forskellige ædelstene, men sølv, platin og guldmønter, som danskere med ledig kapital investerer i.

Det er ikke småbeløb der bruges på at skaffe sig en inflationssikker og værdifast investering. Beløbet anslås til ca. 200 mill. kr. i år. Alene et firma, Scandinavian Capital Exchange, i København, importerer i år for ca. 80 mill. kr. af ædle metaller og importen af sølvbarrer andrager ca. 20 tons.

Fordelene ved at investere i ædle metaller, nogle vil kalde det at spekulere, er mange: de ædle metaller noteres dagligt på børsen, så investorerne kan følge med i prisudviklingen. Når man køber f.eks. sølv betaler man verdensmarkedsprisen og undgår derved ethvert element af liebhaveri og de mange hundrede procent avancer i mellemløbene. Et

ægte tæppe, der måske koster 5000 kr. i København, koster i Persien kun 500 kr. Det samme gør sig gældende vedrørende de forskellige stene, hvor avancerne er meget store i hvert led. Ved investeringer i antikviteter og f.eks. platter spiller mode, smag og liebhaveri en stor rolle. En dansk platte, selv fra en meget sjælden årgang, er heller ikke det samme værd i udlandet. Andre fordele ved at investere i ædle metaller er, at de er let og hurtigt omsættelige overalt i verden, at de ikke kan forgå og at de holder prisen og følger med inflationen, hvis de ikke ligefrem mangedobles i værdi i løbet af en kort årrække og endelige, at de ikke fylder ret meget.

Gevinsten ved salg af en investering i ædle metaller har hidtil ikke haft skattemæssige konsekvenser. Samme forhold gør sig gældende ved salg af møntsamlinger og antikviteter, idet det betragtes som samlinger og derved er undtaget beskatning. Hidtil har skattevæsenet ikke forsøgt at beskattes disse investeringer, og det vil formentlig kræve lovændringer før det kan ske.

En sølvbarre på 1 kg koster i dag i København ca. 1100 kr. plus moms og et mæglersalær på 2,5 %. Hvis Verdensbankens forudsigelser holder stik vil denne barre om syv år koste mellem 6000 kr. og 11.000 kr. Det er en forrentning, som ikke mange andre investeringsformer kan konkurrere med.

Direktør Mogens Hauschildt

fra Scandinavian Capital Exchange mener, at sølv om 25 år vil være mere værd end guld.

Hvert år produceres ca. 9.000 tons sølv i verden. Hovedparten bruges i industrien til anvendelse i elektroindustrien, fremstilling af batterier, spejle og i fotoindustrien, der alene beslaglægger 27% af produktionen. I gennem en årrække har produktionen været mindre end forbruget. Det er baggrunden for, at Verdensbanken mener, at sølvprisen vil mangedobles i løbet af få år. Lagrene er ved at være opbrugt og samtidig skal man anvende større og større mængder sølv f.eks. til solfangere og instamatic-fotografiapparater hvorfra sølvet ikke kan genudvindes.

Udvindingen af de kendte forekomster af sølv menes heller ikke at kunne holde trit med den øgede efterspørgsel.

— De store investorer har for længst opdaget, at sølv er sagen, siger direktør Mogens Hauschildt. Der købes for flere hundrede tusinder kroner af gangen, men det store rykind kommer først, når sølvpriserne for alvor går op. Det samme så vi, da platinprisen på et år steg med 80 %. Først da ønskede de mange mindre investorer at komme med på vognen.

Det er ikke tilladt danskere at købe eller indføre guldbarrer, mens det er lovligt at købe sølvbarrer.

I Vesttyskland og Schweiz er det langt mere almindeligt at sætte en del af sine penge i ædle metaller.

Danskere i kø for at købe ædle metaller

Vil sikre sig mod inflation

Af Jens Franck

Danskerne står i kø for at købe guld, sølv og andre ædle metaller for at tjene penge på det urolige marked. En stor ædelmetalforretning i København har ansat ni vikarer og indført numre for at klare kundepresset, og omsætningen steg onsdag til det ti-dobbelte af normalomsætningen.

— Vi havde omkring 125-150 kundeekspeditioner alene i forretningslokalet, sagde direktør Mogens Hauschildt fra Scandinavian Capital Exchange til Politiken i går. Forretningen sælger bl. a. guldmånter, små guldbarrer, sølvbarrer og platin.

— Det er økonomisk fremsygnede folk, der for alvor er begyndt at interessere sig for metaller, fordi kurserne bliver ved at stige, sagde direktøren.

Ekspllosion

Siden januar er guldprisen steget fra 230 dollars pr. ounce (31.104 gram) til i går til 380 dollars. Sølvprisen er eksploderet fra omkring 4 pund sterling pr. ounce til 8 pund 50 pence for tre dage siden. Platinprisen har nogenlunde fulgt guldet og nåede i går rekordprisen 480 dollars for en ounce på det frie marked.

Direktør Mogens Hauschildt mener, at guld stadig er en god

investering, men han anbefaler også gerne sølv- og platininvesteringer.

Uroen på metalmarkedet skyldes bl. a. at de arabiske oliepenge bliver investeret i metal, fordi araberne har mistet tilliden til valutaen — især den amerikanske dollar.

Panik

Direktør John Carstensen fra Engelhard Industries A/S i København — datterselskab af en engelsk-amerikansk koncern, der handler med ædelmetaller til industrien — sagde i går til Politiken, at han ikke er så sikker på, at det er en god forretning at investere i sølv.

— Der er gået panik i metalbørsen, fordi der kan spekuleres i uroen omkring araberpengene. Men sølvet dykkede kraftigt for to dage siden, og ifølge vores udenlandske kontakter vil prisen dykke endnu mere, sagde direktøren i går.

Den høje sølvpris skyldes bl. a., at der ikke eksporteres sølv fra Indien for tiden. Når Indien igen lukker op for sine grænser, ventes prisen at falde. Indenfor industrien, der bruger ædelmetaller, er interessen for indkøb meget lille for tiden.

— Indkøberne venter på, at priserne falder til ro. Hvis de så falder til ro på et højere leje, må de betale prisen, sagde direktør Carstensen i går.

Uroen på guldmarkedet er især stor. Tirsdag var prisen i Hong Kong helt oppe på 390 dollars pr ounce, før den stabiliseredes.

Der er penge i råvarer

Københavnsk firma med råvarebørs —

Vil De sikre Deres opsparede kapital så lad være med at sætte den i aktier, obligationer, fast ejendom. Køb råvarer — det vil primært sige metaller, og for almindelige mennesker især ædelmetallerne guld, sølv og platin.

Det er værdier som er inflationssikre — i hvert fald på længere sigt, og det er værdier som er let omsættelige overalt i verden.

Sådan lyder det for tiden fra eksperter i København. Ekspertene er forholdsvis nydannede selskaber som vil have danskerne til at lære af udlandet, hvor det siges at være normalt, at private investorer/spekulerer i råvarer på samme måde, som man her i riget sætter sine midler i fast ejendom og værdipapirer. De pågældende selskaber stiller den faglige ekspertise til rådighed.

Det er firmaet SCE — der står for Scandinavian Capital Exchange, der gør det muligt for hvem som helst at sætte penge i det guld, som man mener vil stige på de internationale børser. For sølvets vedkommende kan man købe egentlige barrer, mens de danske bestemmelser forbyder private at have guldbarrer. I stedet kan man købe egentlige barrer, mens de danske bestemmelser forbyder private at have guldbarrer. I stedet kan man købe guldmønter — ikke gamle samlerobjekter — men mønter, hvis værdi er lig med den mængde guld, de består af.

Vare ej valuta

Ædelmetallerne bliver i Danmark i modsætning til andre mange lande betragtet som en vare, ikke som valuta. De er altså ikke belagt med de restriktioner, som gælder for egentlig fremmedvaluta, hvor menige

mennesker højst må ligge inde med, hvad der svarer til 3.000 kr.

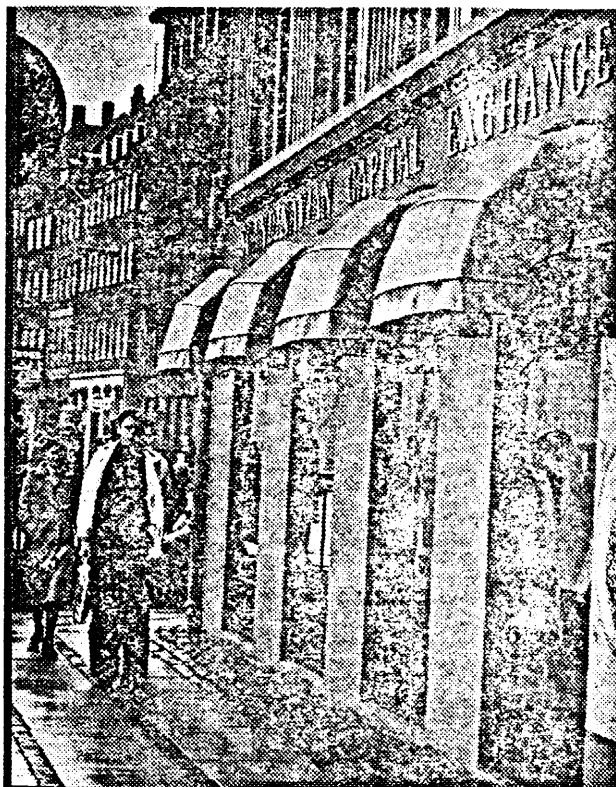
Selskabet slår meget på, at vi skal investere i metaller i stedet for i andre investerings/spekulationsobjekter, fordi der er så stor uro rundt om i verden. En enkelt krig er åbenbart ikke det værste, der kan ske for en 'metalejer'. Som det hedder i en tryksag fra SCE: 'Krige, anarki, revolution og politiske omvæltninger eller trusler herom har altid en positiv indflydelse på ædelmetallernes pris, idet efterspørgslen stiger. Hvorfor? Fordi de mennesker, som ikke allerede har sikret sig ædelmetaller, nu pludselig får travlt med at søge tilflugt i lettransportable realværdier, som kan omsættes overalt i verden, når de indser, at det vist ikke er nogen særlig god ide at have sine værdier i statsobligationer, aktier eller kontanter, eftersom en krig altid har en yderst negativ indflydelse på landets valuta. Selv fast ejendom kan blive et problem, hvis man må forlade landet, eftersom man ikke kan tage huset under armen'.

I samme skrift siges det også, at når man sætter sine penge i banker og sparekasser, risikerer man jo, at pengeinstituttet går konkurs.

Indirekte form

Det er også i år blevet muligt — i mere indirekte form — for danskerne at sætte deres penge i andre, mere 'almindelige' metaller. Det blev muligt ved aktietegning i Scan Capital, et datterselskab til SCE. Det selskab køber og sælger råvarer på de store metalbørser i London, New York og Chicago. Formålet er at tjene penge på metalprisernes udsving. Selskabet handler først og fremmest med kobber, tin, bly, zink, guld, sølv og platin.

Et andet københavnsk firma, Dansk-Engelsk Råvareselskab, handler også metaller på udenlandske metalbørser. Dets kunder er først og fremmest erhvervslivet.

'Københavns råvarebørs' — Scandinavian Capital Exchange — på Højbro Plads, hvor også almindelige mennesker har mulighed for at placere deres sparepenge. (Foto: Jacob Maarbjer)g

Plan om at om- vurdere vor guld- reserve

Guldet får come-back som monetarisk enhed

Danmarks Nationalbank fremtidige reservecfond overvejer at anvende en mere realistisk vurdering i forbindelse med afslutningen af nationalbankens 1978-regnskab.

Det hænger sammen med dannelsen af det nye europæiske valutasytem, hvis ringen af et nyt europæisk

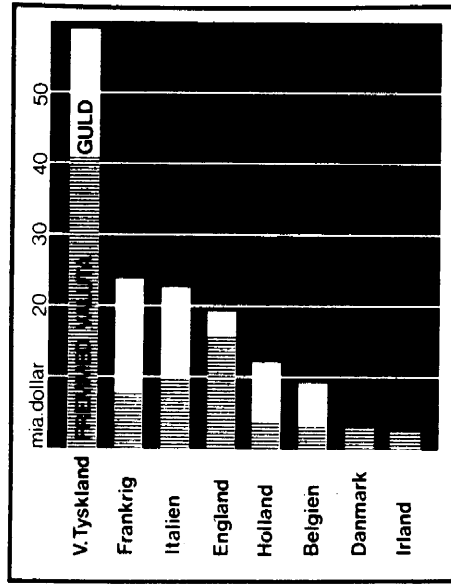
valutasytem, skal der findes frem til en fælles pris på det guld, som agtes indskudt.

Det kan blive svært at finde en realistisk pris, idet guldet normalt udsættes for store prissvingninger. Således bevægede guldsprisen sig gennem 1978 mellem 166 og 245 dollar pr. oz.

Endnu er der ikke taget stilling til, efter hvilket princip de danske guldreserver skal vurderes, siger kontorchef Kirsten Mordhorst, nationalbanken, men det overvejes ganske rigtigt at ændre på den hidtil anvendte dollarpriis på 42,22, som har været anvendt gennem en årrække.

60 ton

— Dog vil det være imod god renkabsskik at opgøre en så prisfølsom vare som guld til dagspris. Man må finde et gennemsnit over en given periode forud for regnskabsopgørelsen, siger Kirsten Mordhorst, som understreger, at der ikke er truffet nogen beslutninger.

Værdi ved 159,15 dollar pr. ounce (dagspris: 220 dollar)

Størstedelen af den danske guldreserve er deponeret i Fort Knox i USA

halvdel af de samlede valutareserver i Italien og en tredjedel i Vesttyskland.

Opgørelse

Tallene her er hentet fra en opgørelse foretaget af Financial Times i slutningen af december 1978.

Ifølge Financial Times følger fællesmarkedets samlede guldreserver 40 pct. af hele verdens guldbeholdning. Det hedder også, at guld kommer til at tegne sig for mere end halvdelen af de samlede reserver i det kommende europæiske valutamararbejde (European Monetary System), som nu efter Guadeloupe-møderne skulle være kommet nærmere en realistisk udformning.

Guldet er derved på vej igen til at spille en afgørende rolle som monetarisk enhed. På trods af at der fra forskellig side gennem årene er gjort forsøg på at afmonetarisere guldets monetariske betydning.

Ifølge Financial Times er

det sandsynligt, at guldet i det kommende europæiske valutasytem vil blive vurderet til mellem 20 og 25 pct. under markedsprisen, som i øjeblikket svinger omkring 220 dollar pr. oz. Det vil igen betyde, at EFs samlede guldreserver på 13.200 ton (hvoraf Danmark besidder 60 ton svarende til 0,45 pct.), kommer til at repræsentere en værdi på mere end 425 mia. kroner. Denne vurderingsmetode anvendes i dag allerede af italienerne, som til stadighed vurderer deres guldreserver til 85 pct. af London-noteringen.

Fort Knox

Den mest udbredte vurdering i fællesmarkedslan-dene er dog stadig de 42,22 dollar, som indtil videre også anvendes på de danske guldreserver, som for stærstedelens vedkommende er deponeret i Fort Knox.

munch

Køb sølv i dag det er alt for billigt

Ædelmetaller for folk med lidt skillinger på kistebunden

Af Niels Stensgaard

Ædelmetaller ... der er noget næsten magisk alene ved klangen. Guld, sølv, platin — den rene og søgte vare. Måske også noget suspekt, den slags er da ikke for menigmand, vel? Men alligevel: Ganske almindelige mennesker af typen med

Men alting stiger som bekendt, noget mere end andet, og til første kategori hører ædelmetallerne. Der skal jo også være knald på, når de indenom helst skal overhale beskatningstryk, inflation og papirpengenes forringelse.

Egentlig er det såre simpelt: Køb af en vare med fuld returret. Eksempelvis ca. 1250 kr. for en sølvbarre på 1 kg. Pengene over disken, varen i hånden — og så er det bare med at sælge, når prisen er tilstrækkelig.

Platin- og sølvbarrer samt guldmønter (guldbarrer må ikke forhandles i Danmark) betragtes som en vare. Det betyder dels, at de er momspligtige, dels at fortjenesten ikke beskattes. Og sørger man i øvrigt for at få varen solgt inden udløbet af det første år, refunderes momsen.

130 procent op

Tag nu platinen. Over det seneste år er prisen steget med 130 pct. Ren fortjeneste — ikke en øre i afgift eller beskatning udover momsen, og den kan man altså få tilbage ved salg indenfor et år.

Men — og intet er jo lysere: Om nu platinen var faldet i værdi, tjah, så var det rent tab. Selvfølgelig kan man blot ligge inde med den og vente på de stigninger, der med garanti vil komme — blot kan ingen jordisk sjæl sige noget om, hvornår det sker.

Tag guldets f.eks. — i de første syv måneder af 76 faldt det med 40 pct. fordi den internationale valutafond og

lidt skillinger på kistebunden vil i år investere for ca. 125 mill. kr. i små metalbarrer. For blot få år siden ville ingen have fået den tanke, dengang før verden gik helt af lave, da økonomi og valuta i det højeste gav den i en quickstep og ikke drømte om at skulle kaste sig ud i jittersbug.

USA på samme tid begyndte at sælge ud af lagrene. Så kan efterspørgslen slet ikke følge med udbuddet. Og nok er gullet steget uafbrudt siden august 76, men først i januar i år nåede det niveauet fra 75.

Og så er det heller ikke helt rigtigt, for der er endnu et men: Eftersom handelen primært foregår i dollars eller nogle af de stærke valutaer, ja, så retter prisen i kroner sig ind efter valutaudsvingene. Det betyder eksempelvis, at gullet faldt pænt i november, fordi dollar'en rettede sig op.

Hvis man så vil spekulere, kan der naturligvis være nogen ræson i at købe guld, mens prisen justeres ind efter dollar'en, for den sidste skal såmænd nok få det skidt igen, og i tilgift er guldforbruget i stærk stigning. Hvorved kan øjnes en fortjeneste.

Fordele

Hvorfor ædelmetaller? Svaret kan hverken blive autoritativt, endsige definitivt — højest informativt. Ædelmetallerne har nogle klare fordele, men for de fleste af dem gælder, at de skal ses i et mere langsigtet perspektiv: Metallerne giver en sikkerhed, som hverken krig, ulykke, uro eller anden vederstyggelighed i tidens løb har kunnet ændre på — de giver en høj garanti mod devaluering og inflation, eftersom der er tale om en mangelfuld råvare med stor efterspørgsel — de er omsættelige til hver en tid og på den lokalitet til priser, der dagligt fastsættes — de er lette at opbevare og transportere — og så er de i praksis uforgængelige.

Hvorfor ikke? På kortere sigt kan som nævnt opleves stærke udsving i prisen, dels som følge af realisering af store lagre, dels på grund af valutariak uro, dels fordi producenterne er så få, at afgørende politiske beslutninger kan have en stor effekt (eksempelvis ligger 96 pct. af platinproduktionen i Sovjet og Sydafrika). Endelig kunne anlægges en mere moralsk vurdering: Hver eneste krone omsat i ædelmetaller forsvinder jo ud af landet. De små barrierer rundt om i bankboksene gavner ikke på nogen måde samfundshusholdningen, opsparingen, boligbyggeriet. De ligger der som en unyttig, men for investor selv ofte yderst profitabel investering.

Herhjemme er det stort set kun Scandinavian Capital Exchange på Højbro Plads, der tilbyder handel med ædelmetaller. Firmaet er aflægger af et svejtsisk moderselskab, hvortil det dagligt sender sine ordrebekræftelser.

Over skranken

Som sagt kan købes over skranken, akkurat så anonymt som gjaldt det et pund sukker. For ordrer under 100.000 kr. er salæret fast 2,5 pct, indtil 250.000 kr. 1,5 pct. og derover 1 pct. Leveringsfristen er op til en måned, betalingen kontant indenfor 48 timer. Firmaet gør mest i sølvbarrer på 1 kg, platinbarrer på 1 troy ounce (31,103 gram), mens gullet mest går i den sydafrikanske Krugerrand på knapt 34 gram.

Hverken Nationalbanken, Handelsministeriet eller nogen anden myndighed blander sig i beløbets størrelse — modsat valuta, hvor der ved handel over 5000 kr. skal ske en anmeldelse til Nationalbanken. Der skal heller ikke betales gebyrer af nogen art, alene moms og den bliver som sagt refunderet ved salg til køber (SCE) indenfor et år. Gevinsten er ifølge loven skattefri, så alt kan faktisk foregå, uden at nogen mors sjæl får kendskab til det. Og man kan frit slæbe sine små metalbarrer eller mønter ud af landet, hvis det skulle ha' interesse.

Firmaet garanterer tilbagekøb. Ifølge underdirektør Erik C. Rasmussen sker det mod en reduktion i prisen på ca. 8 pct — tallet svinger lidt afhængigt af, hvor store kvanta, der er tale om. Her som andre steder opereres nemlig også med mængderabat, såvel ved køb som salg.

• POLITIKEN •

Tirsdag 12. december 1978

Billigt er det faktisk at købe ædelmetaller på en finansieringskontrakt. SCE finansierer investeringen med indtil 2/3 af totalbeløbet til en rente, der ligger 6 pct. over Nationalbankens diskonto, pt. altså 14 pct. p.a. Til gengæld er mægleralæret fast 1 pct. Eftersom køber står som ejer af et parti, der reelt er tre gange af hvad han/hun har råd til, skal der selvsagt ikke store stigninger til, før en pæn gevinst er hjemme. Renteudgifterne er fradragsberettigede på selvangivelsen. Modsat — altså ved faldende priser — bliver smækket så meget desto hårdere. Et spil for spekulanter — forresten kan man også kun deltage for en personlig minimumsindsats på 25.000 kr. eller et samlet køb på 75.000 kr.

Og hvad skal man så investere i just i disse juletider?

Underdirektør Erik C. Rasmussen:

— Sølv og platin er fremtiden, ingen tvivl. Ja, sølv bør man faktisk købe, det er alt for billigt i dag. Af ædelmetallerne er sølv steget mindst det seneste år, mens platin har taget et gevaldigt hop. Guld er mere at betragte som en slags livsforsikring, som en mere langsigtet investering, for det skal nok stige, men næppe med de samme spring som de andre metaller.

— Børsfolk i New York vurderer sølv til at koste mere end guld om 25 år, og Verdensbanken har skønnet, at sølvprisen vil stige med 500 pct inden udgangen af 80'erne. For platin gælder, at det findes i langt mindre mængder end guld og sølv, men eftersom der er voldsomt træk på det fra den teknologisk avancerede industri, er eksperter inde på, at platinen som det første metal vil nå op på en pris af 1000 dollars pr. troy ounce.

— Mere generelt vil jeg godt råde til, at man spreder sine investeringer. Og når vi som her taler ædelmetaller, vil det være klogt at købe af alle tre slags. Vore kunder er næsten udelukkende privatmennesker, som sætter deres opsparring ind, så derfor advarer vi altid mod at spekulere i den store gevinst på kort tid. Investering i ædelmetaller bør betragtes som en langsigtet sikkerhed.

Guldkalven blev til små mønter og barrer, men datisen har samme retning.

ÆLDRE SIKRER SIG VED AT KØBE ÆGTE GULD OG PLATIN

Af Finn Ørnuun. Foto: Jørgen Schiøttz

■ **Pensionister, som gerne vil have et sikkert økonomisk holdpunkt til deres alderdom er begyndt at investere små og store midler i ædle metaller.**

— I hvert fald har man hos Scandinavian Capital Exchange, som handler med guldmønter, sølv og platin i barrer, fået stor tilgang af ældre købere.

— Men der er tale om småbeløb, og at interessen for køb af værdifaste ting skulle være steget stort som følge af forslaget om øget kontrol med bankkonti osv. — Nej, jeg ikke meget på, siger firmaets direktør Hauschild.

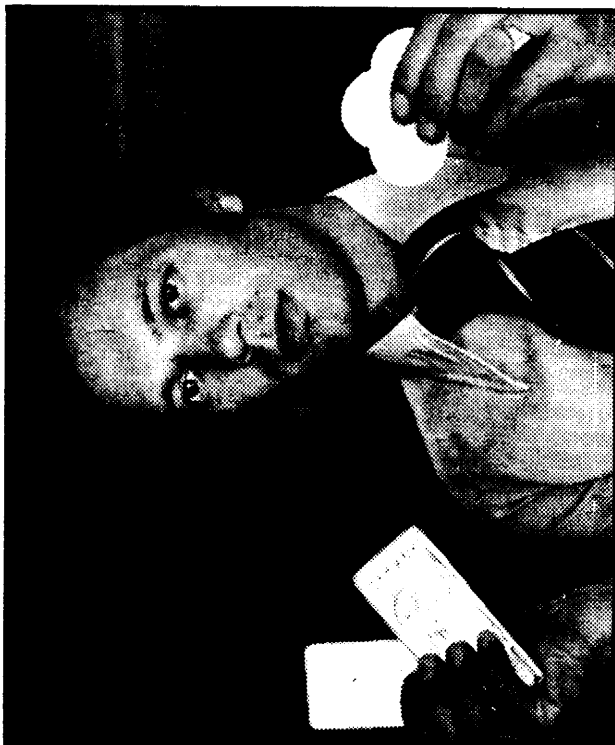
Hos andre forhandlere af traditionelt værdifaste — og dyre — ting, som Aktuelt har besøgt, har denne interesse ikke været markant.

— Gid det havde været så vel, siger direktør Winding, Ole Haslund Antikviteter.

— Det er rigtigt, at folk i de se-

nere år er begyndt at skele til, at tingene ved siden af at være smukke, også holder værdien, men vi har faktisk ikke i flere år haft en maj måned med så lav en omsætning, som denne, siger han.

Hos City Tæppeimport, som giver den i ægte tæpper, er man heller ikke blevet rendt over ende. T. Christiansen: Folk er i de senere år blevet mere interesseret i ægte tæpper — specielt de unge. Men det med at anbringe sorte penge i tæpper, har vi ikke indtryk af er forekommet. Selv om tæpperne holder deres værdi, er penge og tæpper to forskellige ting. Vi ombytter til hver en tid folks tæpper til andre, men til købsprisen og aldrig til kontanter.

Hård valuta er smuk som halssmykke

Platinbarrer til pryd og daglig børsnotering

Romantik eller rendyrket spekulation.

Gaven til Deres udkårne kan indeholde et element af begge dele. Romantikken må De selv sørge for, mens spekulationen er indbygget, hvis De betænker Deres kone med en »one-ounce« barre af sølv- guld eller platin.

Disse ædelmetalbarrer er originale barrer — direkte fra de store bankbeholdninger i Schweiz. Dog må guldbarrer omsmeltes for at sælges i Danmark.

Credit Suisse, den schweiziske kreditbank, registrerings-nummer og finhedsgraden er indprentet i barren, der kun ved hjælp af en lille skrue samtidig fungerer som en elegant pryds-genstand.

Værdien af denne present kan ikke holdes hemmelig, med mindre De lader Financial Times og Børsen blive liggende på Deres kontor.

Noteres dagligt

Denne »one-ounce« barre i ædelmetal noteres nemlig morgen-, middag- og aften på metal-børsen i London.

Den officielt fixerede dagspris udsendes dagligt kl. 13,30 dansk tid over telegrambureauet Reuter, og dagen efter kan dagspriserne, på deres kones smykke, læses i finans- og erhvervsblade verden over.

Som element i den daglige påklædning vil Deres kone bære »sten hård« valuta omkring halsen. En valuta som oven i købet er sikret mod enhver form for devaluering, og som er gangbar »mønt« over alt i verden — fra Hong Kong over Zürich til de amerikanske kontinenter.

Der er vel at mærke også

tale om »valuta« som ikke er underkastet samme restriktioner som de papir-penge. De i øvrigt måtte medbringe på Deres rejse. I princippet er der ikke større restriktioner for denne rejse-valuta end for det guld, der måtte befinde sig i Deres tænder.

Smykket er dog betydeligt nemmere at omsætte end guld i tænderne.

Uden nærgående spørgsmål omsættes dette smykke i ædelmetal over skranken i alle banker og sparekasser verden over.

Prisen er den samme overalt. De kan blot slå op i noteringerne i det lokale dagblad, eller kaste et blik på fjernskriveren i hotellets forhal,

hvor Reuter spytter noteringen ud midt på eftermiddagen, sammen med de andre nyheder.

Markedskræfterne

Prisen på platin, guld og sølv svinger helt naturligt i takt med markedskræfterne. Den kan gå op. Den kan gå ned. Men i det lange løb viser erfaringerne, at investering i ædelmetal er ensbetydende med en rendyrket værdisikring.

For nøjagtig 10 år siden kostede »one ounce« sølvbarre 125 cents. I dag noteres samme barre til 450 cents.

Platinprisen er i samme ti-årsperiode steget fra ca. 100 dollar pr. ounce til 160 dollar.

Guldprisen har imidlertid undergået meget store udsving. På trods af forskellige former for spekulation i guldets fremtidige monetære relationer, har langtidstendensen dog også været stigende. For 10 år siden kostede »one ounce« guld ca. 40 dollar. I dag ligger prisen på omkring 130 dollar — med stigende tendens. Guldprisen nåede en kort stund i 1975 helt op på næsten 200 dollar pr. ounce, men faldt derefter for at nå bunden i sommer på omkring 102 dollar.

Denne »romantiske« — stenhårde valuta — der var addition af en diskret skrue og en kæde fungerer som smykke og bevarer sin værdi uafhængig af verdenskrise og krige er en dansk opfindelse.

Den kan købes på Højbro Plads i København, hvor Scandinavian Capital Exchange har indrettet en filial.

Prisen herhjemme er den samme som markedsprisen over alt i verden. Dog lægger mægleren sit eget salær på 2½ pct. plus moms oven i.

Scandinavian Capital Exchange har kun »smykke-leverancerne« som en kuriosum i den verdensomspændende virksomhed med investering i ædelmetaller.

Det er ikke en juvelerforretning i traditionel forstand. Barre-smykkerne stilles ikke ud i vinduet, men ligger bag lås og slå i mæglerens penge-skab.

Sortimentet er ganske beskeden — et enkelt eksemplar af hvert smykke kan fremvises på opfordring — og bestilling optages til levering efter dagspris.

EBBE MUNCH-ANDERSEN

Ved en enkel konstruktion bliver barren til smykke.

Børsenkonjunktur

Redaktion: Steffen Lenschau-Teglers

Sølvproduktion faldende mens efterspørgslen og priserne stadig går op

Der er simpelt hen ikke sølv nok til stede

RAVARER

Sølvprisen er steget kraftigt og er fortsat stigende på grund af en helt afgørende faktor, loven om udbud og efterspørgsel. Der er simpelt hen ikke sølv nok. Produktionen er formindsket, medens efterspørgslen er større end forventet — trods den økonomiske stagnation.

Således skriver Scandinavian Capital Exchange Aps. i sin seneste markedsrapport fra den 7. august, SCE Markedsrapport.

30 pct. op

Rapporten påpeger, at de fleste eksperter anser stigningen i den forløbne tid, ca. 30

pct. i løbet af en måned, som relativ beskedent. Sølv har enorme fremtidsudsigter. Bl.a. viser rent tekniske prisanalyser, at den prisdannelse, der er sket, har lagt en solid basis for en stor prisreaktion op efter. Muligvis en fordobling af prisen inden for en overskuelig fremtid.

I juni og juli måned skete der en stor aktivitet på sølvmarkederne. Over alt i verden registreres der stor efterspørgsel efter sølv som investeringsobjekt. I England er der blevet investeret store kapitaler i sølv og andre ædle metaller, hvor man har søgt tilflugt i disse realværdier på grund af det svage engelske pund.

Politik

En anden betydelig faktor i stigningen i sølvprisen er den politiske udvikling i Indien,

den fortsatte uro i Portugal og den voksende afstand mellem USA og henholdsvis Tyrkiet og Grækenland. Tegn på politisk uro har altid fået kapitalstærke mennesker til at søge tilflugt i ædle metaller.

Men det er ikke alene jagen på sølv som investeringsobjekt, som er skyld i prisstigningen. Der er også sket en stigning i forbruget af sølv til sølvmonter. Amerikas Silver Institute har netop udgivet sin årlige rapport vedrørende verdens sølvforbrug til mønter. I 1974 blev der brugt 37,5 mill. ounces sølv til mønter, hvilket skal sammenlignes med 1973, hvor der blev brugt 23,7 mill. ounces. 63 lande mønter tilsammen 157 forskellige sølvmonter.

Den største sølvforbruger til mønter var Canada med 10,1 mill. ounces. Herefter følger Vesttyskland med 7,6 mill. ounces, Østrig med 5,7 mill. ounces.

Og det er eksperternes vurdering, at sølvforbruget til mønter i 1975 vil overstige 1974-forbruget.

Solenergi

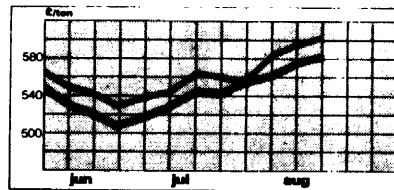
Hvad angår sølvforbruget sker der en interessant udvikling. I år 2000 vil 10—20 pct. af USA's samlede energibehov blive dækket af solenergi, forudser lederen af Houstons universitetets solenergilaboratorium, dr. A. F. Hildebrandt. Til at dække 15 pct. af landets energibehov skal der bygges anlæg, hvor man bl.a. skal bruge 500 mill. ounces sølv til spejle. Det er lig verdens samlede sølvproduktion i to år.

Canada

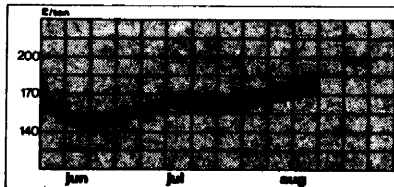
Dette nævner rapporten dog kun som et eksempel på de utallige anvendelsesmuligheder, sølv har. Det er fremtid, og har ikke nogen indflydelse på dagens sølvpris.

Endelig omtaler rapporten en faldende produktion i Canada, som er verdens største producent, og konkluderer, at fortsat investeringer i sølv er anbefalelsesværdige.

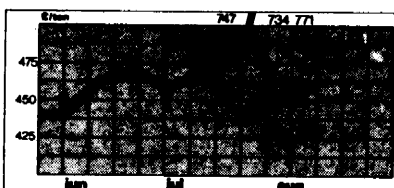
■ Dagspris
— 3 mdr.

Kobber: Umuligt at forudsæ prisen på kort sigt

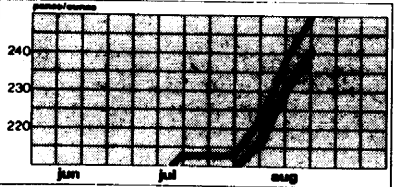
BLV: Prisen støttet af en stærk tone i kobber

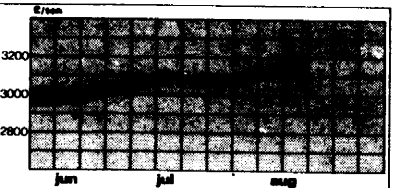
KAFFE: Der købes ikke ind i panik

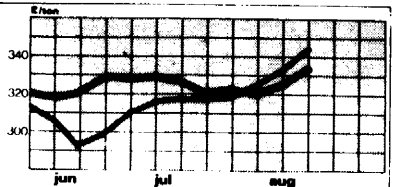
KAKAO: Spekulanter er med til at holde prisen

SØLV: Kornspriserne har en betydelig effekt

TIN: Efterspørgslen er begyndt at stige

ZINK: Producenterne vil muligvis hæve prisen

RAVARER

Kobberprisen vil stige: Der investeres kraftigt

Mere end nogensinde investeres der i kobber på langt sigt ud fra den overbevisning, at prisen vil stige betydeligt i løbet af det kommende års tid. Man ser det bl.a. i forbindelse med, at de engelske »commission houses« har travlt med at købe op i London og New York.

Bevægelser

Til gengæld er der ingen, som tør forudsæ prisbevægelserne på kort sigt. Således har prisbevægelserne gennem de seneste uger i mange tilfælde været uden forbindelse med de reelle markedsforhold. Ophidselse over de russiske kornopkøb, livlige bevægelser i de »bløde« råvarer og sølvprisen fortsatte stigning har alle spillet en rolle i denne udvikling.

Dominerende

Ikke desto mindre betragtes det svage pund sterling fortsat som den dominerende faktor på kobbermarkedet. Det blev bl.a. bekræftet mandag i sidste uge, hvor kobberprisen steg stejl i takt med pundets svækkelse. Men allerede dagen efter faldt kobberprisen tilsvarende, da pundet blev noteret bedre i forhold til dollar. Og så om onsdagen steg kobberprisen igen, da der kom yderligere pres på pund sterling.

I øjeblikket er der ikke meget, som tyder på, at de store industrialnede er på vej ud af lovkonjunkturen. Under alle omstændigheder går det langsomt. Det giver ikke anledning til at forvente væsentlige stigninger i efterspørgslen efter kobber, og spekulanterne har travlt med at sælge, så snart prisen på tre måneders levering kommer over 600 pund pr. ton.

Højere

Og i dag er faktisk mange engelske varemæglere, som føler, at de nuværende priser er ligger en del højere, end man kunne forvente med de udsigter, der er for kobberforbruget.

Sølv efterspørges stærkt til mange forskellige formål. Billedet stammer fra Georg Jensens Sølvmedie

STOR KØBENHAVNS erhverv

2. ARGANG NR. 13. - 17. FEBR. 1976

Danske investorer får mulighed for at deltage i næste boom for råvarer

Scancapital udvider aktiekapitalen til 10 mill. kr. og giver gennem handel med råvarer adgang til det internationale marked for bl.a. kobber, tin, bly, zink, guld, sølv og platin.

Dette at investere i råvarer har hidtil kun været forbeholdt et fåtal af danskere, — nemlig erhvervsfolk, som på én eller anden måde handlede eller forarbejdede dem i deres virksomhed.

Det er i første række et lovgivningsspørgsmål, der har stillet sig hindrende i vejen for, at vi herhjemme i lighed med en række andre lande har kunnet arbejde med råvarer som investeringsobjekter. Men har man ikke lovene, får man naturligvis heller ikke know-how på området, og så vil det kun blive en meget snæver kreds, som overhovedet kommer ind på emnet.

Nu er det imidlertid som om, der er ved at komme en ændring i det forhold. Interessen for råvarernoteringerne har været stigende igennem de seneste år, det kan aflæses umiddelbart på de spalter dagbladene i dag ofrer på dette stofområde — næsten det seksdobbelte af den plads, som for blot tre år siden var det »normale« i de traditionelle erhvervsaviser, og det kan kun være fordi emnet er blevet »godt stof«.

OLIEKRISEN

I den forbindelse er det sikkert nok tiden umiddelbart omkring starten på olie-krisen, der har skærpet interessen. Da OPEC-landene i slutningen af oktober 1973 meddelte, at man agtede på det nærmeste at fordoble prisen på råolie, blev det fulgt op af et boom på råvarebørserne verden over.

Der skete nemlig det, at en bred kreds af producent-

lande indenfor metaller, prøvede det samme som OPEC-deltagerne, omend med forskelligt held. Der var i flere tilfælde tale om udprægede U-lande, hvis eneste indtægter hidrørte fra råvareproduktion, hvad enten det kunne være kobber, tin eller andet. De måtte prøve at sætte priserne på deres eksportvarer i vejret, for på den anden side steg deres udgifter til importen fra »de rige industrinationer« — olieforhøjelserne blev jo naturligt her lagt oveni færdigvare-prisen på de produkter, som kunne bære, — og så var råvare-boom'et i skred.

Offentligheden fik igenem den aktuelle nyhedsformidling en klar fornemmelse af, at disse noteringer verden over på afgørende vis greb ind i en række forhold i dagligdagen, og at der var mange penge at tjene hvis man kom rigtig ind.

Men der var rigtignok også mulighed for at sætte en hel del til, — hvis man ikke kendte kunsten »at stå af, mens det var tid«.

KNOW-HOW

Folk med viden på dette felt sidder helt naturligt på pladser som London, New York, Rotterdam m. fl. Det er her noteringerne kommer til eksistens, for der mødes købere og sælgere.

Der findes i dette øjeblik organiserede råvarebørser i USA, Canada, Frankrig, Holland, Japan og England, og som eksempel på den betydelige udvikling, der har været indenfor de sidste 15 år kan det nævnes, at USA

omsætningen er steget fra 30 milliarder US-dollars i 1960 til mere end 700 milliarder i 1975.

Det er på denne baggrund, at to initiativrige unge danskere, der har haft hele deres opvækst og uddannelse i udlandet og i praksis har beskæftiget sig med råvare-handel i en år-række, nu bryder vejen til at nyt initiativ på området i Danmark.

HANDELSSELSKABET

De stiftede for nogen tid siden handelsselskabet »Scancapital«, der står for Skandinavisk Realinvestering- og Handelsselskab A/S. I offentlig tegning indbydes nu i marts gamle og nye aktionærer til at deltage i en fordobling af kapitalen til ialt 10 mill. kr. Værdistigningen på de råvarer selskabet investerer i skal så give sig udtryk i en kursstigning på aktierne, der iøvrigt søges optaget til notering på Københavns Fondsbørs.

Da tegningskursen vil være omkring 105, og eksperter venter at vi indenfor de næste par år vil opleve et råvareboom, som fuldstændig vil overskygge udviklingen i 1973-74, er der ikke noget at sige til, at mange med interesse ser frem til denne nyskabelse indenfor det lokale aktie-marked.

Hvem ved måske er det den første begyndelse til en egentlig dansk råvarenotering. Den kan blive aktuel hvis de forskellige fund på Grønland gør os til deltager i »råvare-producenternes klub«.

ejb.

Momsnedsættelsen gjaldt også de ædle metaller:

NU STRØMMER SPEKULANTER TIL DANMARK

Guld, sølv og platin kan handles billigere her end noget andet sted i Europa

Af Jørgen Biilmann

■ Køb guld, sølv og platin hvis du vil gemme dine penge væk — og gør det i Danmark!

Dette råb til danske og udenlandske spekulanter kommer fra virksomheden Scandinavian Capital Exchange, der med hovedkontor på Østergade i København i det seneste år har specialiseret sig i at introducere ædle metaller som spekulationsobjekt på det danske kapitalmarked.

Scandinavian Capital Exchange udsender regelmæssige bulletiner som basis for pengeplacering i ædle metaller og andre spekulationsobjekter af »real« art. Udover at man kan omsætte de ædle metaller de fleste steder i verden uden myndighedernes alt for stærke medvig, har ædle metaller altid været en god fidus rent værdimæssigt, i alt fald på længere sigt. Nøjagtigt som fast ejendom stiger de i værdi på grund af inflationen.

Men man kan ikke tage sin villa med til Svejs, det kan man med sit guld. Det kan også anbringes i en diskret bankboks og det stiger i værdi uden at nogen notering i kontoform behøver at ske.

Momsen

Hvorfor er det nu, man skal købe guld, sølv, ædelste-

Ædle metaller har altid været en god fidus rent værdimæssigt

ne og platin i Danmark? Fordi moms nedsættelsen gør det billigt.

I Norge betales 20 pct. afgift på køb af ædle metaller, i Sverige 17,65 pct., i Tyskland 11 pct., og sådan er det, fra land til land.

I Danmark omfatter moms sækningen også guld mv., så her skal kun betales 9,25 pct. afgift.

Fordelen er indlysende, ikke mindst for svenskere og

nordmænd, der finder vej til Danmark med bugnende tegnebøger.

I øvrigt giver SCF en moralsk begrundelse for at snyde myndighederne. Man giver nemlig myndighederne i de forskellige lande skylden for bevidst forringelse af pengeværdier og pengeopsparing. Den stigende udstedelse af statsobligationer i mange lande under krisen tages som et »bevis« herfor. Hvis folk med mange ledige penge gemmer dem væk i guld mv., er det myndighedernes skyld, fordi de ikke garanterer anden opsparings værdi. Når myndighederne snyder de formuende, er der ingen grund til, at de formuende ikke også skal snyde myndighederne, mener SCE.

I øvrigt henviser man til, at guldejere før eller senere vil få en kæmpegevinst, når landene opskriver guldbeholdningernes værdi.

Platinejere kan glæde sig over, at bilindustrien nu vil købe masser af platin til elektroder i biler. Sølv er i dag 37 pct. mere værd end i foråret. Man anbefaler fortsat køb af sølv, dels fordi industrien bruger stadig mere, dels fordi guldprisen smitter af på sølv.

Op så er der altså frem til udgangen af februar 5 pct. statsskabt prisgevinst at hente for dem, der satser på ædle metaller.

RAVARER

Ædelmetal stiger kraftigt

Ædelmetallerne stiger nu meget stærkt.

Den fortsat svage dollar er den direkte årsag til, at priserne på ædelmetal går så kraftigt i vejret som tilfældet er.

På London-markedet nåede således platin-prisen op på det hidtidige højeste niveau nogensinde ved at stige med 3,45 pund til 124,3 pund pr. oz. Prisen i dollar steg med 6,50 dollar til 240,50 dollar, hvilket dog fortsat er et stykke under prisrekorden på 300 dollar i 1974.

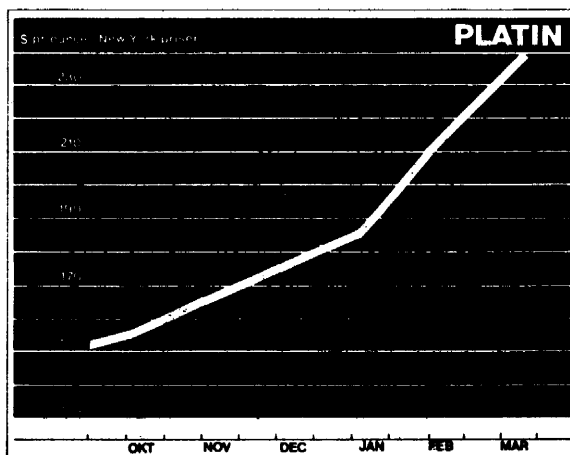
Det forlyder på de internationale metal-børser, at japanerne er ivrige købere og at Sovjet ikke er sælger i øjeblikket. Sovjet er ellers en af verdens største leverandører af platin.

Guldprisen nåede i sidste uge op på 189 dollar pr. oz. Denne pris menes dog nu at falde lidt, efter de internationale bestræbelser på at stabilisere dollarkursen. Allerede ved noteringen i går morges kom det til en mindre reaktion i guldprisen.

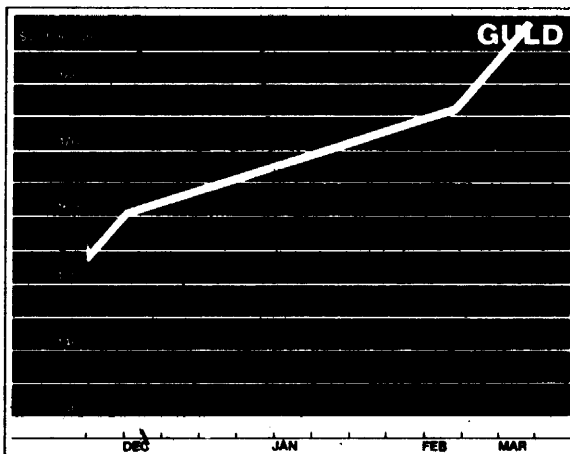
Prisstigningen på guld har trukket sølvprisen med op.

På en enkelt dag kom det således i sidste uge til en prisstigning på sølv på 8,2 pence. Derved kom prisen op på 275,3 pence, hvilket er det højeste niveau siden maj sidste år.

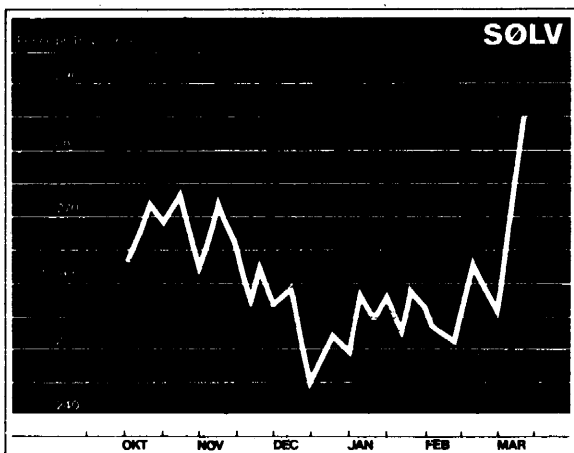
munch

Platin på sit højeste prisniveau nogensinde

Guld oppe på 189 dollar pr. oz.

Sølv på højeste niveau siden maj

Platin 53 pct. op på seks måneder

Yderligere prisstigninger kan forventes

Prisstigningen på platin har i det seneste halve år været dobbelt så kraftig, som det har været tilfældet på guld.

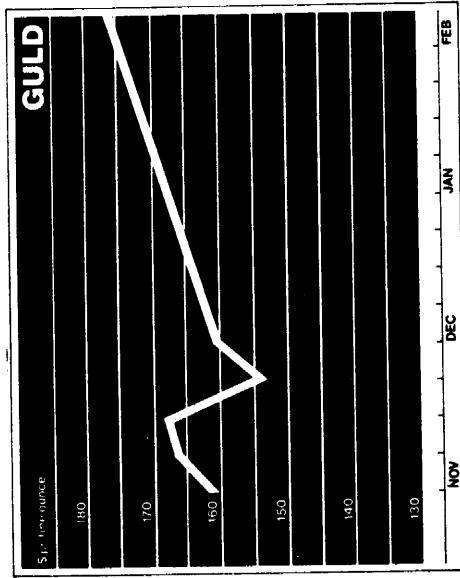
I går blev platin noteret til 111,45 pund pr. oz. (31,1 gram). Dermed er platinprisen siden august 1977 steget med ca. 53 pct. Som det er tilfældet med guld, regner man også med prisstigninger på platin. Adskillige råvare-mæglerne anser endog platin som langt mere attraktivt som investeringsobjekt end f.eks. guld.

Skyhøj

I den seneste markedsrapport fra Scandinavian Capital-Exchange hedder det således om platin:

— Sydafrika indgår som en vigtig faktor i vurderingen af den fremtidige pris på platin, idet landet producerer over 70 pct. af verdensforbruget. En tilspidsning af den politiske situation i Sydafrika, vil gøre prisen på platin skyhøj.

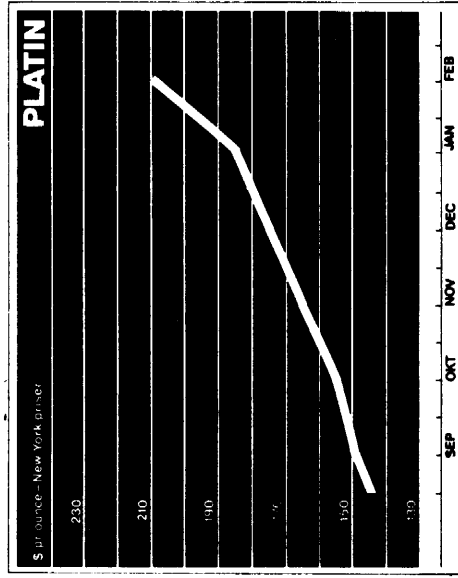
Men også andre forhold spiller ind på platinprisen. Scandinavian Capital Exchange peger på 7 punkter, som selskabet mener vil påvirke prisen opad i de kommende måneder:

Hidtil højeste pris på guldet

Et niveau på 200 dollar pr. oz realistisk

Priserne på ædelmetaller er i kraftig stigning. Guldprisen nåede således i går op i 176 dollar pr. oz. (31,3 gram). Siden juli 1977 er der således tale om en stigning i guldprisen på ca. 25 pct. Dermed er prisen på guld nu nået op på det højeste niveau siden begyndelsen af 1975. I de internationale guld-mæglerkredse er der udpræget optimisme om guldprisen videre udvikling. Man regner med, at vi i 1978 vil se yderligere prisstigninger, og i løbet af året nå op omkring 200 dollar pr. oz.

større omfang placerer deres opsparingsmidler i guld. Det samme gælder også de rige arabiske olieproducerende lande, som ikke i længden kan se deres værdier udhulet efterhånden som dollarkursen falder.

Samtidig med at guld således udgør en potentielt opsparingsform, er

der til stadighed et voksende industrielt forbrug.

Påvirket af dollar

Guldprisen udvikling i det sidste halve års tid, hænger tæt sammen med dollarkursen. Den stærkt svækkede dollarkurs, betyder, at især amerikanske investorer i større og

skud på handelsbalancen. Den kinesiske Folkerepublik forventes også i år at blive køber i markedet, efter flere års fravær.

Det russiske hjemmemarkedsforbrug, vil stige, bl.a. til prægning af platin-mønter i anledning af de olympiske lege i Moskva i 1980. Dette betyder også, at Sovjet i de kommende år vil være tilbageholdende med eksport. Den industrielle efterspørgsel, vil i år ligge nogenlunde uforandret i forhold til sidste år i den industrialiserede verden. Og endelig findes der intet af særlig stor betydning.

Større lagre

Japan, hvis forbrug udgør 50 pct. af verdensproduktionen, agter også at forøge sine lagre i år. Japan vil bl.a. på denne måde reducere sit over-

USA: Guldets rolle i valuta-spillet ned af piedestalen

Sælger ud af lagrene i Fort Knox

For første gang siden 1933 får amerikanske borgere mulighed for at starte deres private guldsamling den 6. januar.

Der holdes auktion over 2 millioner ounces (57 tons) af lagrene i Fort Knox. Det vil dog kun være et beskedent indhug i den samlede beholdning på 276 mill. ounces.

Det var kongressen, der tidligere på året gennemtvang denne borgerrettighed til at eje guld, og administrationen har ikke kunnet trække sagen i langdrag længere end til nytår.

Overens

Dette skridt stemmer imidlertid godt overens med regeringens bestræbelser udadtil på at detronisere guldets til at være et metal med en fri markedspris på lige fod med andre råvarer. Virkningen viste sig også omgående: ved meddelelsen om auktionen faldt prisen i London med 8,75 dollar til 176,50 pr. ounce.

Når præsidenten har valgt

at imødekomme efterspørgslen ved at holde januarudsalg af landets egne beholdninger, skyldes det et kompleks af motiver:

Motiverne

- Betalingsbalance-underskudet formindskes, når indenlandsk guld sættes under hammeren (i år importeres allerede for 1 mia. dollar),
- dollaren styrkes i samme omfang som købet drejes fra udlandet til USA,
- ved således at hindre et fald i dollarens internationale værdi holdes prisstigninger på importvarer i ave.

- salgsprovenuet bidrager til at mindske det federale budgetunderskud, der i år ansættes til omtrent 10 mia. dollar.

Virksomheden vil nok blive mere psykologisk end reel, idet salgsværdien med de nuværende priser ikke er mere end omkring 350 mill. dollars (betalingsunderskudet over for udlandet vil ligge omkring 7 mia. dollars).

Guldets rolle

Med dette udspil har ameri-

kanerne i hvert fald vist kulør i den standende diskussion om guldets rolle i det internationale valutasystem. Det er jo et gamle dogme hos visse europæere, at guldets rolle skal forblive på piedestalen. Frankrig og Italien har med deres store guldreserver en helt kontant interesse i, at prisen holdes oppe.

Hertil kommer en europæisk uvilje mod at lade guldets abdicere til fordel for dollaren, hvis afmagt som reserve-valuta blev fastslået ved ophævelsen af guldindløseligheden for udenlandske centralbankers tilgodehavender den 15. august 1971.

Denne uvilje bliver ikke mindre nu, da dollaren synes at genvinde sin tidligere position under betegnelsen »petrodollar«.

Modsætning

Frivelsen af guldets rolle derfor understreget et europæisk-amerikansk modsætningsforhold i den valutareform, som gik i stå, efter at

energikrisen vendte op og ned på tilsvarende forestillinger. Hvor megen betydning dette får, vil delvis bero på styrken af det prisfald, som auktionen den 6. januar kan trække efter sig.

Når der lægges så megen vægt på guldsalgets gavnlige virkninger på valutabalancen og statsbudgettet, kan det måske også tages som endnu et tegn på, at præsident Fords økonomiske politik er ved at svinge.

Der er faldet kraftige antydninger i retning af, at hvis arbejdsløsheden stiger mod de 6,5%, vil tyngdepunktet i finans- og pengepolitikken blive flyttet fra inflationsbæmpelse til beskæftigelsen.

Der er ingen chancer for, at den stærkt demokratiske kongres i det nye år vil vedtage præsidentens forslag til ekstraskatter. Derimod vil den forvente, at Ford nu endelig viser lederegenskaber i bekæmpelsen af depressionen, om nødvendigt endog ved genindførelse af pris- og lønkontrol.

STORM HANSEN

Markante prisfald prægede råvaremarkedet i 1977

Ædelmetallerne eneste undtagelse fra udvikling

Bortset fra første kvartal af 1977, var hele året domineret af prisfald på de fleste råvarer.

I løbet af januar, februar og marts 1977 viste de to mest kendte råvareindeks, Moody og Reuter en stigning på gennemsnitligt 12 pct., og nåede derved det hidtil højeste niveau. Siden er der konstateret store prisfald.

Ædelmetal

Eneste undtagelse er udviklingen på ædelmetalmarkedet. Guld, sølv og platin har vist stor styrke året igennem, især i sidste halvår. Med en stigning på årsbasis på 23 pct. tegner guldet sig for den største fremgang.

I sin årlige råvareoversigt for 1977, skriver Commerzbank, at ædelmetallerne guld og platin, i særlig grad er blevet påvirket af kapitalmarkedsforholdene. Commerzbank afviser ikke muligheden af, at der også i 1978 kan finde prisstigninger sted på ædelmetallerne.

Tyskerne — der ellers tegner sig for verdens stærkeste valuta — har i 1977 vist meget stor inter-

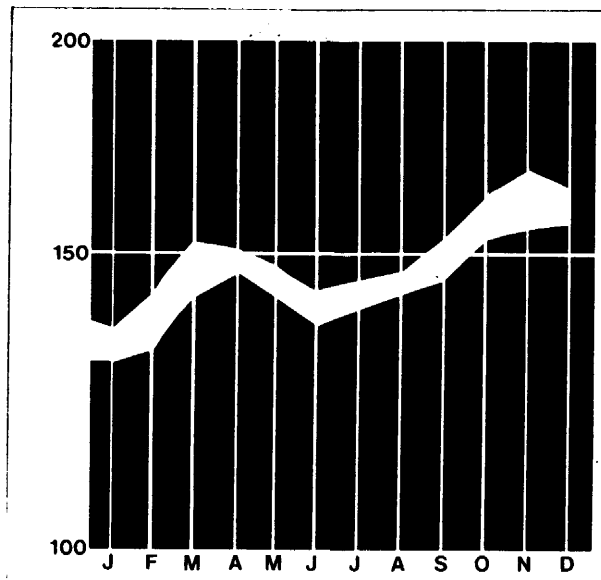
esse for investering i guld.

Af en opgørelse foretaget af Die Welt, viser det sig, at tyskerne i 1977 for første gang i verdenshistorien købte mere guld end amerikanerne. I alt har tyskerne således i 1977 aftaget op imod 60 pct. af hele den sydafrikanske produktion af Krügerrand.

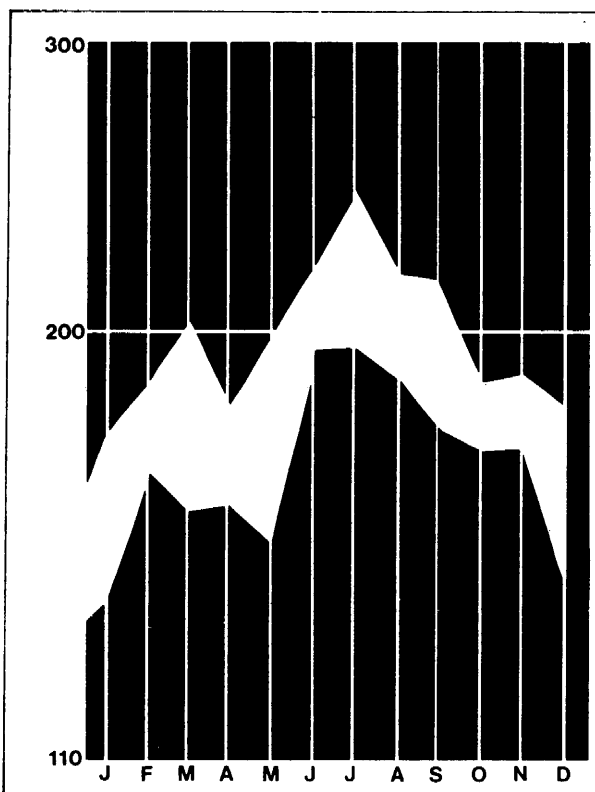
Kaffen

Kaffemarkedet har været udsat for en af de største reaktioner, der nogen sinde er set på de internationale råvaremarkeder. I marts nåede prisen på børsen i London det hidtidige højeste niveau på 4175 pund pr. ton. Siden har markedet været udsat for meget kraftige reaktioner, som resulterede i, at kaffeprisen i London omkring årsskiftet lå omkring 2000 pund pr. ton. Siden marts har der med andre ord været tale om, at kaffeprisen er blevet mere end halveret.

Prisudviklingen på kaffemarkedet, som den ses i dag, viser i hvor høj grad dette marked har været præget af spekulationer, skriver Commerzbank i sin årlige råvareberetning.

Guld (London \$/tre oz)

Kakao (New York, cts./lb)

Kakao

Midt på året indtraf en kraftig prisstigning på kakao. Siden er prisen dog igen faldet med omkring 40 pct. og har dermed nået samme niveau som sidste nytår.

1978

For 1978 venter Commerzbank en svagt stigende efterspørgsel på de vigtigste industrielle råvarer.

Dog mener banken ikke at denne efterspørgselsfremgang vil blive så stor, at det på afgørende måde vil påvirke priserne.

Endelig betoner Commerzbank, at det afgørende for udviklingen på de internationale råvaremarkeder i 1978 bliver forhandlingerne i den såkaldte »Nord-syd-dialog« om stabilisering af råvarepriserne gennem oprettelse af diverse fonds

Guldbarrer udmøntes til Danmark

Guld er fortsat et af de ædle metaller, som folk med størst forkærlighed investerer i. Guld i barrer kan kun købes af Nationalbanken, men i stedet er der folk, der har fundet ud af, at man kan sælge guld som mønter i stedet for som barrer. Her er det ikke samlerverdien, men metalværdien, der betales for. Et af de firmaer, som har specialiseret sig i bl.a. forhandling af guldmønter er firmaet Scandinavian Capital Exchange, som ligger på Højbro Plads i København. Her sælger man Krugerrand, som har et guldindhold, der svarer nøjagtigt til omsætningsenheden en ounce (1 oz er i dansk vægt 31,1 g).

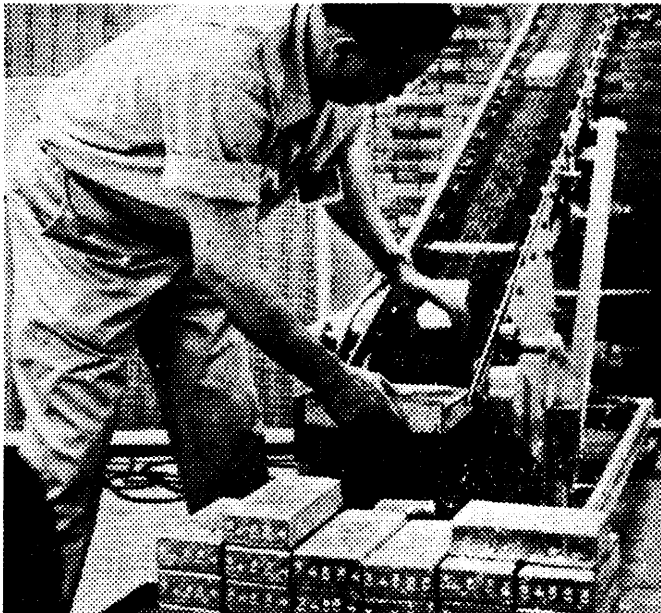
En Krugerrand tilbydes til 1.091,19 kr. stykket. Og prisen justeres efter børspri- serne på guldmarkederne. Omvejen fra rent guld til det udmøntede guld er imidlertid ikke gratis. Den 16. december noteredes en ounce guld i London til ca 135 dollar.

Med en dollarkurs samme dag på 5,86 betyder det, at en ounce guld ville koste lige i underkanten af 800 kr. Men den pris forudsætter naturligvis, at køberen selv er på stedet og må transportere sit guld med hjem. I en række andre lande kan borgerne uden videre dikkedarer gå ind i pengeinstitutter og få papirpenge omsat i guld efter gældende dagskurs. Især franskmændene er kendt for at foretrække investering i guld i stedet

for i papirpenge.

Også i Danmark har man haft et mere afslappet forhold til guld. I perioden 1875 til 1914 var det danske pengesystem baseret på guldmøntfod. Det betød, at Nationalbanken havde pligt til at indløse mønter og pengesedler mod udlevering af den tilsvarende værdi i guld. En midlertidig tilside-sættelse af denne pligt blev permanent ved lov i 1931, men alligevel er Nationalbanken først på de nyeste serier af pengesedler gået bort fra at trykke en bemærkning om, at sedlerne indløses med guld efter gældende lov. En ret overflødig bemærkning, når gældende lov netop går ud på, at indløsning med guld ikke skal finde sted, selv om en bekymret ejer skulle finde på at sikre sig, at der i Nationalbanken er gedigne metalværdier bag papirlappens påtrykte værdi.

Mens guldbarrer er lukket land for danskerne er der intet i vejen for at købe sølv- eller platinbarrer. Og der er talrige andre muligheder for den kapitalejer, som hellere vil besidde andet end kontanter. Om det er klogt eller mindre klogt at sætte pengene i diamanter, kakao, bomuld, kobber, zink eller kaffe er et temperamentsspørgsmål. Næsten alle vil kunne sætte regnestykker op, hvorefter investering i den ene eller anden varegruppe tager sig særdeles fordelagtig ud i sammenligning med så godt som alt andet. kbs.

Interessen for investeringsobjekter er på det seneste steget mærkbart efter skatteministerens forslag om indberetningspligt for pengeinstitutter. Interessen omfatter tæpper, kunstgenstande og ædelmetaller bl. a. Ingen køber i den mðlestok som guldtransporten på billedet viser, og danskere bosiddende i Danmark må i øvrigt ikke besidde guldbeholdninger. Derimod sælges der meget sølv og platin i portioner på 10.000 til 15.000 kr., og det er manden fra gaden, der nu står som køber.

Lovforslag flytter penge over i kunst og ædle metaller

En voldsom stigning i interessen for at investere i kunst, orientalske tæpper, ædelmetaller, diamanter og andre utraditionelle investeringsobjekter, der er uden for skattemyndighedernes kontrol, tolkes som omplaceringer af sorte penge i større stil.

Sorte penge, der hidtil har været placeret i ubemærketthed på konti i pengeinstitutter eller i obligationer, vil blive bragt frem til beskatning, hvis skatteminister Jens Kampmanns forslag om indberetningspligt for banker og sparekasser og kuponstat på obligationer føres ud i livet.

Danmarks eneste specialforretning i handel med ædelmetaller, Scandinavian Capital Exchange i København, oplyser, at der inden for den seneste tid er sket en ændring i forretningens klientel.

- Der er sket en dramatisk ændring i klienternes indsig i investering, siger direktør Mogens Hauschildt, S.E. Mens vores væsentlige klientgruppe indtil fornylig typisk var advokater, revisorer og forretningsfolk med indsig i investeringer, er det i dag i højere grad »manden fra gaden«, der kommer ind og køber ædelmetaller kontant over disken.

- De har bestemt sig for køb af metalbarrer eller guldmønter, før de kommer, og vi bliver

sjældent spurgt om råd i forbindelse med disse handeler.

- I mange tilfælde ville vi, hvis vi blev spurgt, anbefale en større spredning af investeringerne.

Mens den typiske køber af ædelmetaller før investerede måske 100.000 kr., er gennemsnittetsstørrelsen af disse handler i dag på mellem 10.000 og 15.000 kr., siger Mogens Hauschildt.

- Og adskillige køber guldmønter, hvor vi ville anbefale at placere en større del af pengene i sølv eller platin i barrer.

Valutaindændinge, danskere der bor i Danmark, må ikke eje guldbarrer. Derimod må man eje sølv og platin i barrer og guldmønter.

Sølv og platin betragter Mogens Hauschildt som en realistisk og god investering. Der er tale om et marked med udbud og efterspørgsel, som blandt andet er påvirket af industriens forbrug af de to metaller.

Guld er derimod en defensiv investering.

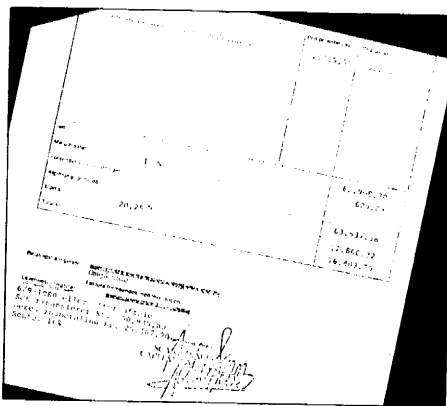
Direktør Hauschildt betegner det mere som en forsikring mod de ting, man ellers ikke kan forsikre sig imod, politisk uro eller lignende.

Mogens Hauschildt mener ikke, at ændringen af klientellet udelukkende skyldes skatteministerens lovforslag.

Børsen

Mandag den 8. oktober 1979

En væsentlig del af gevinsten ved investering i sølv forsvinder i markedet. Adskillige læsere har stillet sig uforstående overfor de meget store forskelle på købs- og salgspris.

Sølvprisen svinger op til 20 pct. på en dag

Forudser sølvhandel der går uden om mægler

En væsentlig del af gevinsten ved investering i sølv »forsvinder i markedet«. Tusindvis af investorer har gennem de seneste uger købt temmelig store mængder af sølv — nogle af disse prøver nu at realisere gevinsten. Målt efter den officielle notering er prisen på sølv steget kraftigt gennem den seneste tid. Det er dog ikke udtryk for den reelle gevinst.

Der er nemlig en temmelig stor forskel på den pris køber må betale og den pris sælger får. Adskillige læsere har stillet sig uforstående overfor de, efter deres mening, meget store forskelle der er mellem købsprisen og salgsprisen.

En skolelærer i Snekersten købte således for nøjagtig en måned siden 26 kilo sølv. Prisen pr. kilo var ifølge ordrebekræftelsen fra Scandinavian Capital Exchange dateret den 7. september på 2.419,55 kroner. Ialt blev der således købt sølv for 62.908,30 kr. Dertil kommer mæglerløn på 1 pct. svarende til 629,08 kr. og endelig 20,25 pct. moms på 12.866,32 kr. Tilsammen lyder denne nota på kr. 76.403,70.

Med denne købsnota fra 7. september i hånden gik dagbladet Børsen i fredags kl. 10,55 til Scandinavian Capital Exchange for at få de tilsvarende tal ved tilbagekøb.

Her blev vi tilbudt 2.653 kr. pr. kg svarende til 68.278 for hele partiet på 26 kg. Samtidig orienterede vi os om købsprisen på samme tidspunkt som lå på 2862 kroner pr. kilo plus moms og mæglerløn.

Hektisk

Hvis vi derefter ser på investors gevinst over de omhandlende fire uger, bliver der tale om en bruttogevinst på 5.441 kroner, hvor-

fra går 1 pct. svarende til 689 kroner i mæglerløn, hvorefter nettogevinsten bliver på 4.752 kroner. I denne beregning er der taget højde for, at momsen på de før nævnte 12.866,23 kr. refunderes, når tilbagekøb foretages inden 12 måneder.

Sælger havde naturligvis sat næsen i vejret efter at kunne sælge til kr. 2.862 pr. kilo svarende til en samlet salgspris på 74.412 kroner, som netop var Scandinavian Capital Exchanges salgspris fredag den 5. oktober kl. 10,55. Det ville have indbragt kunden det dobbelte i gevinst.

Direktør Mogens Hauschildt fra Scandinavian Capital Exchange forklarer denne difference således:

— Markedet er udsat for en meget hektisk aktivitet, og det får priserne til at fare op og ned med udsving på helt op til 20 pct. på en enkelt dag. I sidste uge så vi således sølv handlet til henholdsvis 16 og 20 dollar pr. ounce selv samme dag. Siden er den nu faldet lidt og ligger i nærheden af 16 dollar pr. ounce, dog således at der fortsat handles til meget varierende priser i løbet af dagen.

— Vi er nødt til at tage højde for disse store udsving når vi tilbagekøber. Det samme gør sig gældende på f.eks. valutamarkedet, hvor differencen dog kun er halvt så stor, siger Mogens Hauschildt.

På spørgsmålet om hvorfor køber og sælger under indtryk af de givne prisforskelle mellem købsprisen og salgsprisen ikke finder hinanden uden om mægler, siger Mogens Hauschildt, at der heller ikke er noget til hinder herfor. — Faktisk forventer jeg, at vi vil se annoncer, hvor sølv tilbydes handlet helt privat

fra mand til mand uden mægler.

Endelig peger Scandinavian Capital Exchange på, at der i det pågældende eksempel vedrørende dette køb af 26 kg. sølv er tale om et finansieret køb, hvor kunden kun har indbetalt 25.467,90 kroner mens resten har været finansieret med en rente på 16 pct., hvilket også fremgår af notaen.

I den givne situation, der altså tale om en gevinst på 4.752 kroner erhvervet på fire uger ved et kontant indskud på 25.467,90 kroner plus renteudgift i 28 dage.

Dikteres

Hvad angår differencen mellem køber og sælgerpriserne, siger Mogens Hauschildt, at denne dikteres af verdensmarkedet, og at den kun repræsenterer en gevinst for mellemhandleren, såfremt der samtidig findes en køber og en sælger, mens mæglerlønnet på 1 pct. alene repræsenterer bruttoavance når sælget foregår som led i en mæglerforretning. Endelig ønsker Scandinavian Capital Exchange at komme bort fra de korte spekulationskøb og har derfor nu sat en minimumsløbetid på 30 dage ved finansieret køb. Og endelig påpeges det fra Scandinavian Capital Exchange, at det er yderst beskedne beløb, der går til mellemhandleravancer, hvis man betragter investeringen over f.eks. et år. Investor har trukket det lange strå, hvis han f.eks. købte sidste i oktober til omkring 5 dollar pr. oz og i dag kan sælge til det tredobbelte, erklæres det.

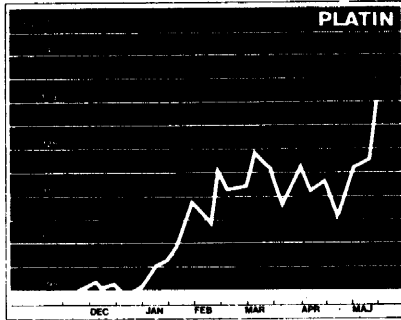
Mon man ikke kan slutte, at der antagelig tjenes penge på begge sider af skranken. I hvert fald så længe ædelmetalpriserne går opad.

munch

Børsen

Tirsdag den 23. maj 1978

RAVARER

Mangel på platin gav store prisstigninger

Usikkerhed om den fremtidige udvikling

Platin stjal al opmærksomhed på de internationale råvaremarkeder i sidste uge.

Som følge af store opkøb fra Sovjet mærkes det i øjeblikket stor fysisk mangel på dette metal. Russerne er blevet storopkøbere som led i produktionen af erindringsmønter til olympiaden i 1980.

Det betyder, at prisen målt i pund sterling i sidste uge nåede op i det hidtil højeste niveau, mens prisen målt i US dollar er den højeste siden 1974.

I alt kom det på London Metal Exchange til en prisstigning på platin til 14,05 pund pr. oz. Prisen nåede op i 138,10 pund, men faldt derefter til 136,60 pund pr. oz.

I New York sprang platinprisen op over den magiske 250 dollar-grænse, og ligger således nu klart over den såkaldte »producentpris«, som er på 220

dollar pr. oz. Producentprisen er udtryk for den pris, som Sydafrika sælger til i det frie marked.

Årsproduktioner

Verdensproduktionen af platin ligger i øjeblikket på ca. 90 ton årligt. Heraf produceres 62 pct. i Sydafrika, 30 pct. i Sovjet og 6,3 pct. i Canada. De resterende 1,7 pct. fordeler sig på en række småproducenter

USA, som forbruger 25 pct. af verdensproduktionen, har ingen platinproduktion af betydning. Japan, der forbruger godt halvdelen af platinproduktionen, har heller ingen selvstændig produktion.

Det er imidlertid ikke kun de olympiske lege i Moskva i 1980, der via produktion af erindringsmønter, sætter focus på platin.

Platin anvendes i stadig større udstrækning iden for en række højt udviklede industriområder.

Platin er således et meget vigtigt led i plastindustrien. Platin anvendes som tændrørselektroder. Platin er uundværlig i produktion af benzin med højt oktantal. Endelig anvendes platin inden for forureningsbekæmpelse. Som katalysator i bilernes udstødning, har platin en miljømæssig effekt, og forbedrer samtidig benzinøkonomien med ca. 25 pct.

Urolig periode

Med den politiske udvikling i det sydlige Afrika er der fortsat lagt op til en urolig periode for platin, som man på de internationale metalbørser har svært ved at se, skulle medføre andet end prisstigninger.

munch

Kobber og Cobolt stiger efter invasion i Zaire

Uvished om hvorvidt produktionen falder

Kobberprisen steg kraftigt i de sidste uge som følge af invasionen af Zaire. Dette på trods af, at der endnu hersker uvished om, i hvor stor udstrækning urolighederne vil smitte af på kobberproduktionen.

Zaire er verdens største producent af cobalt — der er biprodukt af kobber.

Invasionen i Zaire kommer samtidig med, at kobberprisen i øvrigt er presset opad som følge af mindre forsyninger.

Dette medførte i sidste uge at kobberprisen steg med 8 pund pr. ton til 722 pund pr. ton for 3 mdr. levering. Samtidig er prisen

på Cobalt i New York stegget fra 7 dollar til 19 dollar pr. pound.

60 pct. fra Zaire

Selv om cobaltproduktionen i Zaire har været faldende i de sidste år, produceres fortsat ca. 60 pct. af verdensproduktionen i Zaire.

Dog er man på de internationale råvarepriser tilbøjelig til at overdramatisere udviklingen i Zaire. Ganske vist er Zaire en af verdens største kobberproducenter, men der i øjeblikket så store kob-

berlagre på verdensmarkedet, at kobberproduktionen i Zaire kunne stoppes uden at det ville medføre forsyningsproblemer. Udviklingen på kobbermarkedet beskrives bedst ved at bemærke sig, at kobber fra Zaire sælges til mindre end producentprisen. Hvilket betyder, at Zaire dag for dag taber penge på sin kobberproduktion, hvilket har bragt landet på fallittens rand.

Når man alligevel skridder ind fra fransk og belgisk side hænger det sammen med de meget store økonomiske engagementer disse to lande har produktionsanlæg i Zaire.

Det er blevet populært at investere

Almindelige mennesker tilbydes fortsat nye opsparingsformer — også på områder, der tidligere var forbeholdt specialister.

Det gælder f. eks. pantebreve, hvor man tidligere til måtte påtage sig en vis risiko for, at renter og afdrag udeblev og ejendomme måtte sættes på tvangsauktion.

Sådan er det ikke mere, for pengeinstitutterne har nu sat pantebrevshandelen i system, så de ikke alene påtager sig det administrative besvær, men også sikrer pantebrevskoberen mod ethvert tab. Denne garanti er endda gratis.

Ønsker man at sætte sine penge i f. eks. aktier, har også denne investering tidligere været forbeholdt specialister.

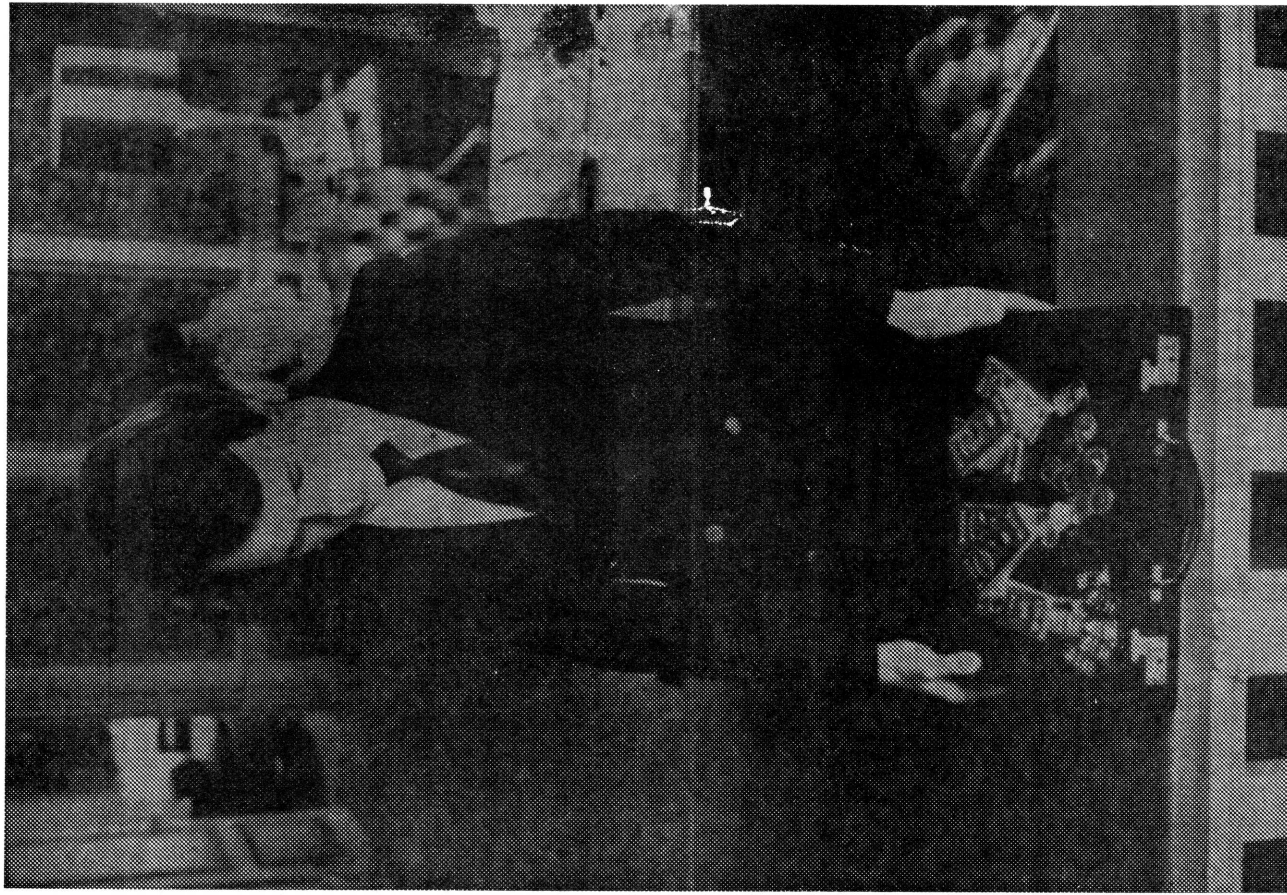
Denne risiko kan enhver nu gardere sig imod gennem investeringsforeninger, der bliver stadigt mere populære. Det skyldes blandt andet, at der kan være meget betydelige skattebesparelser ved opsparing efter dette system.

Den rene ægte vare

Ædelmetaller... er det noget for menigmand. Guld, sølv, platin — den rene og ægte vare. Ganske almindelige mennesker af typen med lidt skilling på kistebunden vil i

år investere for ca. 125 mill. kr. i små metalbarrer. For blot få år siden ville ingen have fået den tanke, dengang før verden gik helt af lave, da økonomi og valuta i det hø-

jeste gav den i en quickstep og ikke drømte om at kaste sig ud i jutterbug.

Scandinavian Capital Exchange er stort set det eneste danske firma, der tilbyder ædle metaller. Her viser en repræsentant fra firmaet, hvad der kan bydes på. (Foto: Lars Hansen)

Guldmønter markedsføres i hele verden

Private guldhandlere i hård konkurrence med nationalbanker om investorenes gunst

MONTREUX (Børsen):

Mere end halvdelen af hele verdensforsyningen med fysisk guld sker gennem ganske få schweizerbanker med hovedsæde i Zürich. Zürich har på ganske afgørende måde placeret sig i verdenshandlen på den næsten monopolagtig måde idet 60 pct. af alt fysisk guld i dag går gennem bankerne der. For længst har guld-markedet i Zürich distanceret sig fra markedet i London, som ellers gennem årtier har været toneangivende. Guld-barrer fra 5 gram op til 12,5 kilo handles i ti-tusindevis over skranken i de schweiziske banker. Det samme gælder de populære guldmønter,

hvor den sydafrikanske Krugerrand er den mest kendte. Men konkurrencen er hård blandt de internationale guldhandlere og der arbejdes med de mest professionelle markedsføringsmetoder. Private guldhandlere konkurrerer side om side med flere nationalbanker om investorenes gunst.

Følges op

Under indtryk af International Gold Corporations store succes i dette afstøvningsarbejde er flere guldproducerende lande fulgt efter med produktionen af lignende investeringsmønter. Vel at mærke mønter, som alene efterspørges på grund af deres guldhold, og ikke på grund af numismatisk interesse.

Interessen for guld tilskrives i nogen grad den

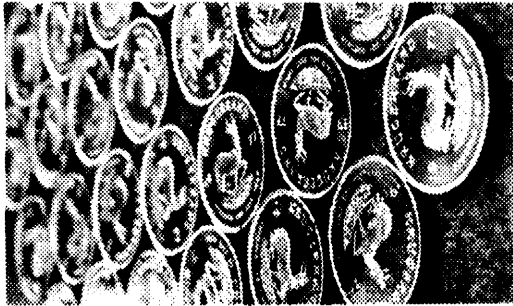
markedsføringsstrategi, der er blevet lagt for dagen af først og fremmest International Gold Corporation. Markedsføringen herfra betegnes i Financial Times som aggressive, sophisticated og overbevisende med slogans som f.eks.: Hvorfor købe schweiziske banker guld? Ved de noget, vi ikke ved? — eller — Guld skal behandles på samme måde som kvinder.

Succesen for den sydafrikanske Krugerrand forsøges efterlignet overalt i de guldproducerende lande. Produktion af investeringsguldmønter og den ledende markedsføring er i fuld gang i lande som Canada, Mexico, England, Tyrkiet, Østrig, Iran, USA og Schweiz.

Den store interesse for Krugerrand i USA har inspireret de guldproducerende nationer, Canada og Mexico til at forøge produktionen af henholdsvis »The Golden Maple Leaf» og »Gold Pesos». Men også Frankrig har vist stor interesse for Mexicos guld pesos.

Møntemønter

Produktionen og markedsføringen af mindemønter med et vist indhold af guld er et kapitel for sig, og henvender sig mere til samlere end til investorer. I denne gruppe hører de netop udsendte russiske sølvmetal-mønter, som udsendes i forbindelse med de

Salget af Krugerrand er 12-doblet siden 1972.

olympiske lege i Moskva næste år.

Mængden af investeringsmønter blev i 1978 fordoblet i forhold til 1977. Fra det store engelske guldmineselskab Consolidated Gold Fields Ltd., erklæres det, at der i 1977 blev anvendt 137 ton guld til guldmønter. Og at denne mængde blev fordoblet til et forbrug på i alt 260 ton i 1978.

Det vil med andre ord sige, at mere end en fjerdedel af hele den vestlige verdens guldproduktion i 1978 på 968 ton — blev anvendt til fremstilling af guldmønter af den art, der lige så godt kan betegnes som en mini-guldbare.

Det er som led i en spred-

ning af de private investeringer, at disse guldmønter med Krugerrand som den toneangivende på markedet, nu afsættes i millionvis til folk, der ikke længere tror på de gamle papirvalutaer.

Bredt udsnit

På en netop afholdt konference om guld i Montreux blev der anvendt udtrykket: »International investors wanting to diversify out of Wall Street». Det betyder ifølge vicepræsident R. Schriber, Credit Suisse, at investorerne i dag hyppigt anlægger mellem 5 og 10 pct. af deres investeringsportefølje i rent guld eller guldmønter så som Krugerrand. Det gælder naturligvis først og fremmest de investorer, der har yderst uheldige erfaringer ved investering i deres egen valuta. Derfor betjener de schweiziske banker også et bredt udsnit af et internationalt publikum. En schweizisk bankdirektør udtaler til Børsen, at han på sin klientliste har 3 dik-

tatorer. — Hele døgnnet rundt — overalt i verden handles der med guld. Prisfastsættelsen sker under indtryk af alle de globale faktorer, som overhovedet kan opdrives. Det er netop styrken ved gullet, at prisen ikke kan fastsættes af en enkelt spekulant eller en enkelt nation.

EBBE MUNCH-ANDERSEN

Børsenkonjunktur

Redaktion: Steffen Lenschau-Teglers

Sådan kan man f.eks. investere i råvarer

Lang række problemer for investor

RAVARER

Howdan er fremgangsmåden, når man vil investere i råvarer? Således spørger mange sig selv i disse dage. Det gælder især dem, som gik glip af det store råvareboom fra 1972 til 1974. Næste gang vil de være med.

Men der er problemer. Råvarer er ikke det samme som aktier. Det kræver andre former for information og andre reflekser.

Man kan f.eks. bruge kobber som eksempel og se på køb, opbevaring og salg af den fysiske vare. Metal er tiltrækkende for den investor, som ønsker at købe den ak-

tuelle vare og sælge den på et senere tidspunkt. På Londons Metalbørs hersker der en livlig aktivitet i metaller, som hurtigt kan omsættes til kontanter og som ikke tager skade af en vis tid på lager.

Gennem en varemægler kan man købe kobber på Londons Metalbørs. Men ikke mindre end 25 tons pr. køb. For tiden er der altså tale om en investering på 200.000 kr. — eller et sted i nærheden. Metallet bliver så lagt på lager i London eller et sted i Europa for købers regning. Den »nøgne« købspris skal altså forhøjes med lageromkostninger og forsikring, hvilket er 2-3 pct. om året. Desuden kommer mæglergebyr, som højest er 0,5 pct. af købsprisen.

Endelig er der selvfølgelig omkostningerne ved at eje

noget, som ikke giver en løbende indtægt. Man kunne f.eks. sætte pengene i banken.

Hvis de 200.000 lyder for voldsomt, kan man i stedet købe bly, hvor 25 tons koster godt 50.000 kr. Eller, hvad med 25 tons zink til godt 100.000 kr.

Tilbage er så kun at vente til prisen stiger tilstrækkeligt — og så sælge. Og så er det naturligvis beklageligt for investorer, hvis prisen i stedet for begynder at falde, inden man når så langt.

Der er også andre metalmarkeder, man kan interessere sig for, f.eks. nikkel og titanium. Men de er ikke særligt tiltrækkende for gennemsnitsinvestoren. Det samme gælder jernskrot, som kræver så meget lagerplads, at en investor rent faktisk er nødsaget til at købe sin egen lagerhal for at skaffe plads.

De »bløde«

S Investeringer i fysisk kakaو eller kaffe er en udmærket anbringelse i teorien. Men de professionelle mæglere advarer, at den private investor gør klogest i at holde sig væk fra disse råvarer. Der findes så mange forskellige kvaliteter, at man risikerer at stå med et parti som overhovedet ikke kan sælges. Desuden risikerer man en kvalitetsforringelse, hvis varen ligger på lager for længe.

Nej, hvis man vil bevæge sig ind på de bløde råvarer, skal man ikke handle med den fysiske vare. Man skal benytte sig af terminskontrakter, som gør det muligt for private investorer at deltage.

Terminkontrakt

Dette marked er så spændende og så nuanceret, at det fortjener en række artikler for sig selv. I løbet af de følgende tirsdage vil dette marked blive beskrevet i detaljer.

JMR

RAVARER

Atter uge med stabil fremgang i metalpriserne

Metalmarkedet har atter haft en uge med stabil fremgang i priserne. For sælgersiden kan det kun være opmuntrende efter de store prisfald, man har oplevet i indlevende år.

Kobberprisen er således steget til sit højeste niveau, når man ser tilbage på de sidste ni måneder. Og det er atter pundets miserable udseende, der har fået køberne til at investere deres penge i kobber som et værn mod den svage engelske valuta. Da prisen i sidste uge for 3 måneders levering kom over 611 pund — som stod for en tidligere rekord for tre måneder siden — virkede det som en magnet, der tiltrak spekulationskøb og pressede prisen yderligere i vejret til over 620 pund sterling pr. ton.

Betydning

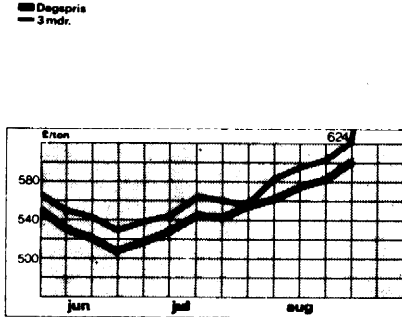
Det har dog nok haft større betydning, at kobbermarkedet i New York har ligget relativt stærkt. I de seneste uger har et svagt amerikansk marked ellers virket som en hæmmende faktor for prisstigninger på Londons Metalbørs.

Men bortset fra kobbermarkedet i New York er kobberprisen fortsat påvirket af faktorer, som rent faktisk er markedet uredskommende. Mandag i sidste uge oplevede man f.eks., at en faldende guldpris og svaghestegn på kornmarkedet i forbindelse med en mere optimistisk prognose for det amerikanske hosteresultat var med til at svække presset på prisen hos Londons Metalbørs. Der var dog kun tale om en kortvarig reaktion.

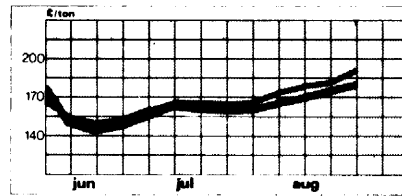
Indlysende

Man kan så spørge sig selv om, hvor længe prisstigningen kan fortsætte uden en reel ændring i udbud og efterspørgsel. Lageret på Londons Metalbørs er netop steget til over 350.000 tons. Svaret er indlysende. Det hele er et spørgsmål om konjunkturerne. Hvis de for alvor begynder at vise fremgang, skal man ikke gøre sig håb om, at priserne begynder at falde igen.

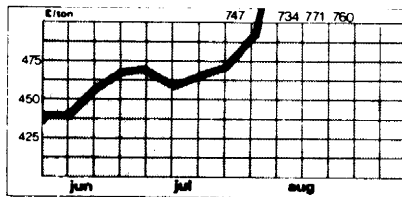
MR.

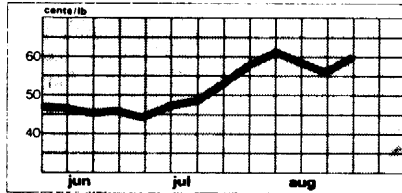
KOBBER: New York hjælper prisen i London

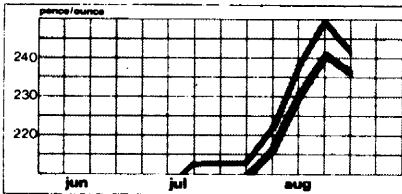
BLY: Følger trofast kobberprisens stigning

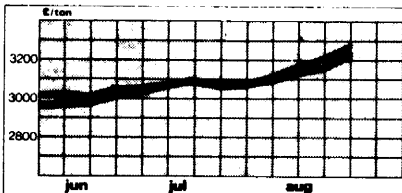
KAFFE: Der tales om en stabiliseret pris

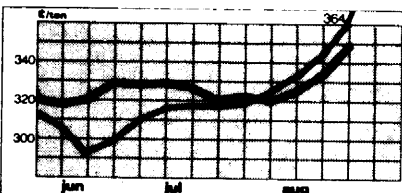
KAKAO: Stigningen henføres til et svagt pund

SØLV: Profit-tagning har skabt prisfald

TIN: Eksportbegrænsninger presser prisen op

ZINK: Spekulative køb presser prisen op

Kobbermalmen på vej ud af minen. Her gennemgås, hvordan interesserede investorer kan gå ind på markedet og købe